

Araştırma Makalesi • Research Article

Pedagogical Approaches in Teaching Kurdish: The Modern Approaches vs Traditional Ones

Resul Geyik *

Abstract: Our objective in this article is to explore the complexities and diverse strategies involved in teaching the Kurdish language across various contexts, including Kurdish-speaking regions. The Kurdish language holds significant cultural and historical importance, but faces challenges in education due to political restrictions, especially in Turkey and Iran. In contrast, in the KRG region, progress has been made in the promotion of the Kurdish language through formal education. The article focuses on traditional methods such as the grammar-translation method (GTM), which has been effective in building foundational literacy skills. Modern approaches, including Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL), are discussed as promising alternatives that emphasize interactive and immersive learning experiences. However, these methods face challenges, such as the shortage of trained teachers and a lack of standardized teaching materials across the various Kurdish dialects. In the study, it has been observed that the materials such as the books prepared for teaching Kurdish were mainly prepared under the influence of GTM or the other traditional methods rather than the modern ones. However, the modern ones which provide communication skills at a higher level enable students to be able to utilize the skills more effectively. The solutions to address such issues are highlighted.

Keywords: Traditional, Modern, Language Teaching, Kurmanji, Method

Kürtçe Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımlar: Geleneksel Yaklaşımlara Karşı Modern Yaklaşımlar

Öz: Bu makaledeki amaç Kürtçe konuşulan bölgeler de dahil olmak üzere çeşitli bağlamlarda Kürtçe öğretiminin içerdiği karmaşıklıkları ve farklı stratejileri incelemektir. Lehçe çeşitliliği açısından zengin olan Kürt dili, önemli bir kültürel ve tarihi öneme sahip olmakla birlikte, özellikle Türkiye ve İran'daki siyasi kısıtlamalar nedeniyle eğitimde zorluklarla karşılaşmaktadır. Buna karşılık, Irak Kürdistanı gibi bölgeler Kürtçenin özgün eğitim yoluyla yaygınlaştırılması konusunda ilerleme kaydetmiştir. Makale, temel okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinde etkili olan ancak pratik iletişime odaklanmayan dilbilgisi-çeviri yöntemi (GTM) gibi geleneksel yöntemlere odaklanmaktadır. İletişimsel Dil Öğretimi (CLT) ve Görev Temelli Öğrenme (TBL) gibi modern yaklaşımlar, etkileşimli ve sürükleyici öğrenme deneyimlerini vurgulayan, özellikle de öğrencilerin genellikle yazılı yeterliliğin ötesinde katılıma ihtiyaç duydukları diaspora ortamlarında değerli olan umut verici alternatifler olarak tartışılmaktadır. Ancak bu yöntemler, eğitimi öğretmen eksikliği ve çeşitli Kürtçe lehçelerinde standartlaştırılmış öğretim materyallerinin eksikliği gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Çalışmada, Kürtçe öğretimi için hazırlanan kitap gibi materyallerin modern yöntemlerden ziyade ağırlıklı olarak GTM ya da diğer geleneksel yöntemlerin etkisi altında hazırlandığı görülmüştür. Oysa iletişim becerilerini daha üst düzeyde kazandıran modern yöntemler, öğrencilerin bu becerileri daha etkin bir şekilde kullanabilmelerini sağlamaktadır. Bu tür sorunları ele almak için çözümler vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel, Modern, Dil Öğretimi, Kurmanca, Metod

* Öğretim Görevlisi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü, Kürt Dili ve Kültürü Anabilim
ORCID: [0000-0003-3516-098X](https://orcid.org/0000-0003-3516-098X). resulgeyik@artuklu.edu.tr

Cite as/ Atıf: Geyik, R. (2025). Pedagogical approaches in teaching Kurdish: The modern approaches vs traditional ones. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 688-717. <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.1612049>

Received/Geliş: 02 Jan/Ocak 2025

Accepted/Kabul: 23 Jun/Haziran 2025

Published/Yayın: 30 August/Ağustos 2025

Introduction

The state of Kurdish language depends on the history of Kurdishness. As a country, the first division between the Ottoman and Persian Empires in the 16th century could be regarded as the beginning of the linguistic shift. Prior to this, it was part of the large Mesopotamian settlement area geographically. Owing to the disintegration of Kurdish territory, language and culture were separated and exposed to different historical and linguistics developments. This is how the four main dialects of the Kurdish language were formed, and they are Kurmanji, Sorani, Zaza, and Gorani, spoken by a substantial population spread across various regions in Turkey, Iraq, Iran, and Syria, in addition to being prevalent among Kurdish diaspora communities around the world. Kurdish is a macro-language consisting of at least five dialect groups: Northern Kurdish (Kurmanji), Central Kurdish (Sorani), Southern Kurdish (Kirmashani/Faili/Kalhuri), Zazaki and Gorani/ Hawrami (Sheyholislami, 2015: 30).

The geopolitical division of the geography into four regions has influenced and diversified the Kurdish language, resulting in distinct dialects shaped by the sociopolitical contexts of Turkey, Iraq, Iran, and Syria. While these divisions have introduced variations, the fundamental structure and cultural essence of the language have largely been preserved, reflecting the shared heritage and identity of the Kurdish people. The language is of crucial cultural and historical importance due to its functioning as a vital medium for preserving and transmitting Kurdish identity, cultural heritage, and social traditions across generations via language. It functions not only as a means of everyday communication but also as a source of the collective memory and traditions that shape the Kurdish people's life. However, due to long-standing political and socio-economic challenges, Kurdish language education has often been restricted or banned in certain regions. In Turkey, historically there have been various periods about the restrictions and forbidding the language. However, constitution after 1980 military coup, has strictly forbidden broadcasting and publishing in other languages than Turkish underlining that the latter is a language of the whole population of the country (Kaczorowski, 2016: 54-55). Aftermath the Kurdish uprising in March 1991, the phase of education in Iraqi Kurdistan has improved in the interest of Kurdish language teaching and in the interest of modern system which adopted as using the modern technology such as video-center, network system, new pedagogical implications such as the most modern methods of teaching and new regulations (Bayad Jamal Ali et al. 2021: 63).

Rubin (2016: 6) informs us about the diversity as follows:

Among the Kurds, we see religious, linguistic, and tribal diversity. While most Kurds are Sunni Muslims, perhaps 15 percent are Shi'ites. Tens of thousands of Kurds also adhere to Islamic heterodox and pre-Islamic religions. For example, perhaps one million Alevi Kurds live in Turkey. The diversity might be regarded as a rich heritage, on the other hand, it might cause some problems as well. Assuredly, the problem mentioned might involve some cultural and linguistic points. Consequently, the diversity between even the same nation might cause sensitive issues in which the details should not be ignored and the planning of materials elevates to an important level.

As Kurdish diaspora communities continue to expand across the world especially Europe, North America, and other regions in Middle East and Caucasus, there is a rising demand for the development of effective pedagogical approaches tailored to the needs of diverse learners in accordance with the geography, religious features, age and other sociolinguistic points. Dağ and Stêrk (2023: 115) explain these conditions as follow: "The status and conditions of the Kurdish language both within Kurdistan and among Kurdish communities in Europe, with a particular focus on Germany and Sweden is analysed. The preservation and advancement of the Kurdish language are influenced by several critical factors: the stateless status of the Kurdish people, the absence of linguistic standardization, the isolation of the Kurdish language from Kurdish social and spatial contexts, and the limited commitment of Kurdish organizations toward fostering and sustaining its vitality".

The fact that various reasons have been suggested clearly provide us the reasons why different reasons influence not only education but also the other conditions as well. However, some regional examples exist which are known to be very effective as in the cases of Switzerland, Sweden and Germany. They (2023: 120) inform us that the families can easily apply for elective classes for Kurdish in the countries mentioned and obtain Kurdish education. The planning, definitely, might change in accordance with the country, its alphabet, education system and cultural aspects of the country. These strategies must be flexible and adaptable to the changing socio-political contexts in which these communities are situated.

In these communities, language plays a crucial role in protection cultural continuity across generations, but limited access to formal Kurdish education creates various challenges. It actually causes many problems due to not having formal education. Language weakens over time, a change that cannot be observed immediately but becomes apparent over longer periods when comparing written documents or the pace of speech. This weakening of language has played an enormous role in the process of standardization, which is clearly evident. Therefore, the use of language provides great importance in many respects. Creating linguistic or cultural contexts for language socialization, therefore, is important in the sense that it can encourage or discourage family members to practice certain languages and transfer it to the next generations (Eroğlu, 2022: 20). By doing so, the language transfer can happen, otherwise, the common process of language weakness and then loss or change can happen.

The purpose of education is not merely to teach textbooks and promote understanding but also to foster innovation, creativity, and learner autonomy. That's why institutions must include innovative communication methods that impart good knowledge. Finding innovative methods of teaching is a crucial skill (D. Kalyani & K. Rajasekaran, 2018: 23). It is the same case with Kurdish learners as well. The necessity to innovate teaching methods and modify them in accordance with the linguistic needs of young learners has become gradually significant, chiefly assuming that many children of Kurdish ancestry grow up in bilingual or multilingual environments. In these contexts, they often place greater emphasis on mastering the dominant language of their host country, which can lead to the marginalization of their heritage language which is very common in the society or environment they live, interact and grow up. For the reality mentioned above, the importance of developing educational strategies should be focussed and therefore the planning should be done very sensibly in accordance with the points required. The various pedagogical approaches employed in the instruction of the Kurdish language with different language teaching methods and approaches are still in need of deeper scholarly investigation. It will provide a detailed analysis of how traditional methods, like the Grammar-Translation Approach, have historically been principal and/or preferred in Kurdish language education. In contrast, the study will underline the appearance of more modern methods, together with Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL), which are thought to be chosen as promising alternatives. Furthermore, the situations encountered by Kurdish language educators, such as the limited number of teaching resources, the scarcity of specialized teacher training programs both in Kurdish spoken regions and in diaspora, and the influence of political restrictions in certain domains are to be evaluated, as well. With this aim, the article aims to compare and contrast the methods and approaches and shed light on both the achievements and limitations of existing instructional practices.

This article argues that while traditional pedagogical methods, such as the grammar-translation approach, have played a central role in establishing foundational literacy and a solid understanding of Kurdish grammar in language teaching periods, they are inadequate for developing practical communication skills and nurturing interactive learning environments, which seems as the missing part of four skills of language teaching. According to Freeman (2011: 40) importance is given to reading and writing on the other hand speaking and listening is neglected. This is as known the biggest criticism it obtains from the users. When applied to the Kurdish language, this approach may bring about a class of students who can only read and write but cannot speak or understand what they hear, making it a soft spot, or Achilles' heel.

In contrast, contemporary methods, including communicative and task-based language teaching, (and some other ones such as direct method, lexical method or community language learning as well) offer significant potential for improving language acquisition, especially within diaspora communities where consistent exposure to the Kurdish language may be limited. It might play as a threshold alleviating lever. The higher exposure, the more contact for language acquisition. However, the problem is that how to make students to expose the language so that they can have more contact and communication. The answer lies in the efficiency of these modern approaches relying on tackling several serious challenges (in making students/SS use the speaking terms in language), such as the establishment of active teacher training programs, the standardization of curricula to accommodate various Kurdish dialects, and the incorporation of technological tools to alleviate resource shortages. The diasporic communities in the West, played an significant role in standardization and modernization of Kurdish usage and orthography (Kreyenbroek, 2005). Due to the standardization and modernization, teaching programs enable us to elevate the threshold of education we have, which can easily be seen in the materials and the way we teach like online platforms done by video conference programs (for example, Zoom, Google Meeting or Microsoft Teams), ppt prepared by the teachers and the wide opportunities we provide through internet.

The age and background education should be taken in account as the adaptation will be difficult with diverse education and exposure to different media tools and instrument of instruction as elective course at schools given in the past. By addressing these challenges, Kurdish language education can be progressively improved, supporting not only the protection of the language but also increasing the cultural and social vitality of Kurdish communities on a global scale. Sanchez (2004: 40) expresses his ideas as follows: Globalization and increased travel drive the urgent need for efficient language learning, emphasizing quick, oral communication rather than the slower, traditional focus on reading and writing. This societal demand for faster methods reflects our need for unified global communication. General necessities can occasionally compel us to search for innovative approaches, as exemplified by the adoption of task-based methodologies. However, the administration of the methodologies should not be ignored in order to obtain some concrete results.

Historical Context of Kurdish Language Education

The history of Kurdish language education has been deeply related to the political and social dynamics of the countries such as Turkey, Iraq, Iran and Syria and their general and specific policies. In countries mentioned, where significant Kurdish populations are located in, state policies have historically influenced the status and accessibility of Kurdish language instruction. It naturally results in the similarities in teaching ways.

In Turkey, for example, Kurdish language was formally banned from public use, including in schools and media, following the establishment of the Turkish Republic in the early 20th century (Hassanpour, 1992: 132). He quotes the situation as follows:

The policy of Republican Turkey since its establishment in 1923, is a typical case of what has been called "linguicide" or "linguistic genocide". Replacing the loosely integrated Ottoman state, Republican Turkey was established as a highly centralized, secular and Westernized nation-state based on Turkish ethnic identity. The practice of centralization and Turkification led to a number of Kurdish revolts (in 1925, 1927-31, 1930-32, and 1937-38) which were severely repressed (cf. Jwaideh 1960:593-640).

The Turkish state's focus on linguistic homogenization (having just one official language), which prioritizes Turkish as the only official language, led to the suppression of Kurdish education for many years. Although recent reforms have allowed limited private instruction in Kurdish, the language is still excluded from the public-school curriculum totally but electively, and its use in formal education

remains highly restricted. Kurdish might be chosen as an elective course on condition that 10 students are found to be volunteer. Moreover, the report prepared by KİTA is as follows:

Since 2012 till today, elective courses under the name of Living Languages and Dialects in the schools attached to the MNE are Adyghe language, Abkhazian, Kurdish (Kurmanji and Zaza languages), Laz language, Georgian, Adyghe language (with Latin alphabet), Albanian, and Bosnian (2022: 8).

As can be seen in 12 years the education has been given but the concrete results and influence has not been evaluated or reported by the Meb.

In Iran, although Kurdish has never been explicitly banned, the central government's emphasis on promoting Persian as the primary language of education has effectively marginalized the situation of Kurdish. Despite constitutional protections allowing for the use of minority languages in media and schools, in practice, Kurdish has rarely been incorporated into formal educational systems (Sheyholislami, 2012). Similarly, in Syria, Kurdish language education was suppressed for many years due to the policies occupied in the country. It was only after the outbreak of the civil war and the emergence of the autonomous Rojava region that Kurdish education began to prosper in certain areas. The results of the education are yet to come with new graduated university students being the reason for promising future. However, this progress remains politically sensitive, with the change of system, the new administration might come up with new and/or unexpected plans.

Iraq presents a more favourable environment for Kurdish language education, chiefly in the autonomous region of Iraqi Kurdistan. Since the establishment of Kurdish autonomy, the Kurdish language has been expansively used in educational institutions from primary schools to universities. In Iraqi Kurdistan, Kurdish is the primary medium of instruction, with official support from the regional government for developing Kurdish curricula and textbooks (Jalal, 2016). This contrasts sharply with the rest of Iraq, where Arabic dominates educational systems.

In diaspora, communities across Europe, Kurdish language education encounters a unique set of challenges. Many Kurdish families in countries such as Germany, Sweden and the United States make efforts to preserve their heritage language through informal education methods, including community-run schools and cultural programs. These public initiatives play a crucial role in maintaining linguistic and cultural ties, as they offer opportunities for younger generations to connect with their heritage in spite of the lack of formal support for Kurdish language instruction in normal educational systems. However, the lack of formal Kurdish language programs in most diaspora educational systems means that Kurdish children often grow up with limited proficiency in their mother tongue, with second-generation Kurdish children frequently prioritizing the dominant language of their host country (Haig & Matras, 2002: 4). Nevertheless, diaspora communities, particularly in Sweden, have taken significant steps in promoting Kurdish education through a variety of initiatives. For students in the Swedish compulsory school, the right to apply for the subject of mother tongue instruction (MTI) has been relatively robustly protected under the Language Act (Swe. språklag: SFS 2009:600), the Swedish Education Act (Swe. skollag: SFS 2010: 800) and the Ordinance for the Compulsory school (Swe. skolförordning: SFS 2011:185) since the Home Language Reform of 1977 (quoted from Warren, 2019: 112). The support that Swedish government gave was invaluable as they supported all kinds of linguistic and cultural works which motivated the writers focus on various types of works ranging from academic ones to the literary ones. These efforts include the integration of Kurdish language instruction in local schools, the development of online learning resources, the establishment of heritage language programs, and the use of Kurdish in cultural institutions. Such initiatives have been instrumental in preserving the language and encouraging a sense of cultural identity among Kurdish youth in the diaspora, providing them with the opportunity to maintain their linguistic heritage despite being immersed in different linguistic environments. However, as a known fact based on general observations in diaspora, the teenagers are grown with the dominant language of the country as well as the other languages taught at school and spoken at home. Stêrk & Dağ (2023: 121) expresses the general attitude in the countries mentioned as follows:

The proximity of Kurdish immigrants is very important for the development and improvement of the Kurdish language. During our research and interviews with Kurdish immigrants and representatives of Kurdish associations in Germany, France, Britain, Sweden, Austria and Italy, we found that the efforts of Kurdish associations and immigrants to use the Kurdish language and pass it on to the new generation are very weak.

Aim

To analyze and compare traditional and modern pedagogical approaches to teaching the Kurdish language, highlighting their strengths, limitations, and applicability in diverse sociopolitical and cultural contexts. The article aims to classify effective strategies for improving Kurdish language education by addressing challenges such as dialectical diversity, resource scarcity, and the lack of trained teachers. In due course, it seeks to propose solutions for development linguistic proficiency and preserving the cultural heritage of Kurdish communities globally.

Method

Content analysis is an ideal method for analysing the problematic of this article because it provides a systematic and objective means of examining the pedagogical approaches discussed in the Kurdish Language Teaching (KuLT). By employing content analysis, one can identify patterns, themes, and trends across traditional and modern teaching methods, assess their effectiveness, and evaluate the challenges and opportunities highlighted in this article. This method allows for a deeper exploration of the complexities surrounding language teaching approaches while ensuring that the findings are rooted in evidence and aligned with the article's objectives of comparing traditional grammar-translation techniques with modern, communicative, and task-based methodologies. To be able to do this, content analysis method has been applied to compare the modern methods versus the traditional ones.

Findings

The current state of Kurdish language education is significantly influenced by the legal and institutional frameworks of the countries where Kurdish communities are located, which can either facilitate or obstruct the inclusion of Kurdish in formal education systems. In Kurdish Regional Government (KRG), Kurdish has been established as the official language of instruction across all levels of education. The detailed information about education has been given in the official website of the ministry of education¹. General information about basic and second education has been provided with details in various languages to be accessed just by online. Educational institutions, including primary, secondary, and tertiary schools, offer courses in the Kurdish language, and it is also used as the medium for teaching a wide range of other subjects. However, outside of Iraqi Kurdistan, in central and southern Iraq, Arabic remains the dominant language within the educational system, which restricts Kurdish instruction chiefly to regions with substantial Kurdish populations. As a result, access to Kurdish language education in these areas is limited, and the opportunity to study Kurdish is often depending upon the demographic composition of local communities. Even though in KRG areas languages can be used, the dialects differs in cities, sorani for Arbil and Sulaymaniyah and Bahdîni (Kurmançî) for Amedî, Dohuk and Zakho. This difference underscores the challenges of achieving broader linguistic inclusion for Kurdish outside the autonomous region of Iraqi Kurdistan.

In Turkey, as given the unification of the language changed after the foundation of the republic. As Özfıdan and et al (2018: 4) quotes “one of the first acts of the government was to standardize language usage. In 1924, the Act of Unification of Education (Tevhid-i Tedrisat Kanunu) was approved in the Turkish parliament, and this combined all educational institutions under the Ministry of Turkish

---

¹ <https://gov.krd/moe-en/system-and-education/basic-and-secondary-systems/>

Education and created a national curriculum for schools (Yavuz, 1987)". While the teaching of Kurdish has been legally allowed in private institutions since the early 2000s, and its being elective case in the public education system is a new development. The Turkish government's reluctance to permit Kurdish as a medium of instruction is rooted in concerns about national unity. As a result, Kurdish is often taught informally through private language courses, community-led programs, various associations and unions such as Kurdish institutes, Kurdi-der and Eğitim sen. Elective courses at state school have been given as 2 hours per week, which is not enough to teach Kurdish but still very important to make the students with linguistic aspects of the language especially the phonology, morphology and syntax of the dialect. Moreover, it is like 12 years that universities have Kurdish education at bachelor and master level in various universities (Mardin Artuklu, Dicle, Yüzüncü Yıl, Bingöl and Muş Alparslan universities).

In Syria, according to the report by United States Institute of Peace² (Usip) (2009: 4-5) "Kurdish children are not allowed to study Kurdish in schools and Kurdish teachers are forbidden to employ it during classroom instruction. Children are also forbidden to learn Kurdish through alternative means. To maintain their knowledge of the language, certain individuals take the risk of teaching Kurdish in informal settings". However, the Kurdish language has been integrated into the educational systems of the Rojava region, where Kurdish-controlled areas have established their own schools at all levels from elementary education to higher education and curricula tailored to their cultural and linguistic needs. As Mahmood informs (2020: 2) informs:

In the first three levels of study – primary, preparatory, and secondary – there are about 800,000 students in northeaster Syria, from among a population totalling about four million living in this region. About one third of these are internally displaced Syrians coming from other parts of Syria. The geographic and administrative structure in the region is split into distinct areas, within which there is not a unified educational process nor the same curricula: the cantons of Jazeera, Deir al-Zour, Raqqa, and the regions of Manbij and Shahba (the area between the region of Afrin and areas under control of the Syrian regime north of the city of Aleppo).

As given in the paragraph one highlight is about the varieties of cantons causing the difference of details about education including the Christians living there. In these areas, Kurdish is used as a medium of instruction, reflecting the region's efforts to promote and preserve the language. However, in parts of Syria that remain under government control, Arabic continues to be the individual language of instruction, and Kurdish is not formally included in the curriculum but in practice it is used. This division highlights the disparities in language education across the country, with Kurdish education being restricted to areas with political autonomy.

Furthermore, in diaspora communities, the availability of Kurdish language courses differs significantly across regions. In certain countries, such as Switzerland, Germany, and Sweden, Kurdish is recognized as a minority language, allowing for the inclusion of Kurdish language classes within heritage language programs in some schools as an elective course. This formal recognition facilitates opportunities for Kurdish language instruction within the broader educational framework. However, in the majority of diaspora contexts, Kurdish language education is often delivered informally through community organizations, cultural centres, or online platforms. These grassroots initiatives play a crucial role in maintaining the language among younger generations, though they often lack the institutional support that could ensure more consistent and structured language learning. The lack of formal Kurdish language education in most diaspora countries poses challenges for the younger generation's ability to maintain proficiency in Kurdish, and it necessitates the standardization of the language let alone the influence of the diaspora countries.

² <https://www.usip.org/sites/default/files/kurdsinsyria.pdf> (access date 25.12.2024: 21:58)

Discussion

Traditional Approaches to Kurdish Language Teaching

Historically, the importance of madrasah education in Kurdish education is the backbone of the traditional approaches. It is still in effect in terms of influence in preparation of materials, as well. The teaching of the Kurdish language has been basically based on teaching grammar (Kurt, 2020: 48) and thence we can see this preference is directly or indirectly related to the grammar-translation method, which centres on the acquisition of grammatical rules and vocabulary through translation exercises and memorization, which can be seen in the Kurdish teaching books such as *Hinker* and so on. Many people writing education materials have naturally been influenced by the existing teaching methods and common materials (*New Headway*, *Face to Face*, *New English File* and etc.) published by worldwide universities such as Oxford and Cambridge Universities. This approach has been particularly widespread in regions where the Kurdish language faced political suppression as in the case of Turkey. Moreover, it enabled educators to search for new methodologies to teach the language by concentrating on preparing written texts along with grammar and vocabulary teaching. By emphasizing reading and writing over oral communication, teachers could continue to convey knowledge of the Kurdish language in a more implicit manner, by which the language might be presented in books and at the same time be protected in document form. The main and first problem to be highlighted has been to teach the language especially with spelling, grammar and vocabulary. Scalbert Yücel, Clémence and Ray, Marie Le (2006: 14) inform about the works carried out to protect the language in various regions especially as Kurdology fields beginning in Russia or USSR and they highlight the importance of the education and its consequences.

However, this focus on passive learning has often limited opportunities for learners to develop functional communication skills and engage in more interactive and/or participatory forms of language use. Therefore, the teachers should facilitate learning by creating opportunities with skill-based activities that differ from those used in the Grammar-Translation method. Activities similar to the photocopiable materials and resources attached to English teaching books should be adapted and created in accordance with Kurdish. This will help reduce and vanish the psychological barriers that students may encounter. Many students either cannot or do not know what to say during speaking activities, which they are seen in unprepared or uncertain conditions. The availability of such ready-made (structured according to a specific function) materials is very useful for students' confidence and encourages them to speak more readily. Such activities enable them to be more productive in verbal participation.

As the aim of language education is especially seen in four skills, the distribution of teaching should be taken into account to ensure balanced proficiency, real-life readiness, and comprehensive communication skills. Reading and writing are the major focus: little or no systematic attention is paid to speaking or listening (Richards & Rodgers, 2014: 6). We arrive at the conclusion that while the grammar-translation method has been effective in helping students develop reading and writing skills, it often neglects oral communication and listening comprehension, which are crucial for real-life language use.

In Kurdish-speaking areas like Regional Kurdistan Government and Rojava, where Kurdish is the medium of education in schools and universities, traditional approaches have facilitated establishing a strong foundation for literacy in Kurdish. However, these methods may not be as effective for teaching Kurdish in diaspora contexts, where learners are often bilingual or multilingual and may require more interactive and immersive techniques to maintain their proficiency in the language (Baker, 2006). Additionally, the reliance on common textbooks and a scarcity of resources specifically designed for the various Kurdish dialects further complicates the teaching process. Educators are frequently compelled to develop their own instructional materials, often without sufficient institutional support or access to modern resources. The existing institutions such as unions, foundations and associations do not focus

on preparing the necessary resources to teach. The individual efforts are not enough to make up for the missing parts and deficiencies to elevate teaching quality.

Grammar-Translation Method

The Grammar-Translation Method (GTM) has long been a prevalent approach in Kurdish language education, especially in regions where Kurdish has faced historical marginalization or entire prohibition, such as Turkey and Iran. This method emphasizes text translation, vocabulary memorization, and the mastery of grammatical rules. Some resources like Kemal Badilî's "*Türkçe izahlı Kürtçe Dilbilgisi*" or Nezir Ocek's grammar book fit in this category and they serve as common examples of this approach, focusing on these core elements. Students typically learn Kurdish by translating passages between Kurdish and other languages (e.g., Turkish, Persian, or Arabic). The method prioritizes written language, with significant emphasis placed on analysing sentence structures and understanding the rules of syntax and morphology.

In terms of the four language skills, the main focus was on writing and reading, but little attention was paid to speaking and listening (Richards & Rodgers, 2007: 6). One of the main advantages of the GTM is its ability to develop strong **reading and writing skills**. For students who need to acquire literacy in Kurdish or understand written texts, this approach is highly effective. It allows learners to dissect and understand complex grammar rules, making it easier for them to engage with written materials, particularly in educational contexts where written proficiency is essential (Richards & Rodgers, 2001: 18). Moreover, given that Kurdish has been a primarily oral language in many regions, the method's focus on formal written language helps to standardize grammar and spelling, which is vital in regions like Iraqi Kurdistan, where Kurdish is used as the medium of instruction in schools.

However, the GTM has numerous noteworthy limitations, mainly in its slight emphasis on oral communication and listening skills. Although students might accomplish proficiency in reading and writing, they often find it problematic to practise the language effectively in actual communicative situations. The method tends to give precedence to grammatical accuracy over language fluency, by which it leads students to focus more on mastering grammatical structures than on actively participating in conversations or practicing spoken language. Consequently, students frequently attain only limited communicative competence, which poses particular challenges for those in diaspora communities who need to use Kurdish in daily interactions.

Lecture-Based Teaching and Textbook-Centric Approach

Two more common methods are known as lecture-based teaching and textbook-centric approach. Lecture-based teaching which relies heavily on teacher-led explanations, memorization, and repetition to teach linguistic concepts, with a primary focus on grammar, vocabulary, and translation exercises has been very popular in Kurdish. Teachers adopt a structured approach, presenting rules and examples that students are expected to memorize and reproduce through written exercises or tests as in the case of GTM. The educator of the traditional curriculum instructs through lectures, thus forming the basis of the lecture-based learning (LBL) (Kantar, L. D., & Sailian, S, 2018: 207). It used to be very common, especially at a time when resources were very scarce, and teachers had to resort to producing new materials. The teacher-centred approach of direct instruction limits students' chances to practice speaking and listening, as well as to actively engage with the language. Consequently, learners might acquire a solid theoretical understanding but struggle to apply their knowledge in real-life contexts, such as conversational Kurdish or listening comprehension (Littlewood, 1981). The Kurdish teaching book *Hinker* is a very well-known example for this category.

The content of Kurdish teaching book for 5th grade published by National Education Ministry (2013: 8) as follows:

Unit 1 The Alphabet

Unit 2 Family

Unit 3 Classroom and Home

Unit 4 Body and Health

Unit 5 Seasons and Calendar

Unit 6 Food and Drink

Unit 7 Games and Stories

Unit 8 Free Activities

Unit 9 Traffic and Travel

As can be seen from the content, the units have been prepared based on themes and certain topics. Therefore, the listening and speaking activities should be developed in accordance with the themes and the teachers should enable the active participation of the students.

Textbook-Centric Approach

When it comes to the **textbook-centric approach**, a textbook-centric approach focuses heavily on teaching through pre-designed textbooks, relying on structured content to drive curriculum and pedagogy. The textbook-centric approach to Kurdish language teaching relies profoundly on traditional textbooks, and these textbooks typically include grammar rules, vocabulary lists, reading passages, and exercises, often being the only available learning material for students. Muir (2018: 4) expresses the approach for the usage of the textbooks as follows: “In most classrooms, this involvement is strongly influenced by the textbook. After all, it is the textbook which defines the topics and provides many of the activities that teachers rely on in the classroom. However, as textbooks are required to cater for a global audience, this naturally limits the boundaries of what might be included”. Related to the usage of the textbooks, the teacher might find himself/herself in a situation/scenario where s/he doesn't use the book but the vice versa happens and the book might dictate the teachers' actions. Baran Rizgar's “*Learn Kurdish*” book is a very good example for both textbook-centric approach and lecture-based approach.

One common problem found in both traditional and modern resources, especially books, is when an intensive amount of grammar is presented as too much for students, causing learners to feel isolated or not find the knowledge meaningful.

Modern Approaches and Their Influence

In recent years, there has been increasing interest in incorporating modern approaches such as Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL) in language education nearly for all languages. After dissatisfaction and criticism against Grammar Translation Method (GTM), Lecture-Based Teaching, Textbook-Centric Approach, Audio-Lingual Method and/or Situational Language Teaching (SLT), the educators tried to find some new and better methods to teach language, since the language education was not result-oriented and effective. Even today as in the past (Nunan, 2003: 6), many people are observed complaining about courses, especially those run by unions, foundations, and associations, that focus exclusively on grammar instruction, vocabulary lists, and reading texts without any interactive activities included in teaching period. After some long years of language teaching practice, language was no longer seen as abstract grammatical rules, but of having applications in social contexts and as such it is not just about ‘grammar’ but also about functions and

notions (Jarvis and S.Attilar, 2006: 3). Consequently, the need and demand for improved and innovative methods changed the pace of teaching, introducing new approaches. Such changes might initially cause teachers to hesitate, but then as they observe and witness the results and improvements, they become satisfied with the process.

Communicative Language Teaching

Communicative Language Teaching (CLT) can be understood as a set of principles about the goals of language teaching, how learners learn a language, the kinds of classroom activities that best facilitate learning, and the roles of teachers and learners in the classroom (Azimova, 2019: 472). CLT emphasizes the advance of communicative competence through interactive activities and the usage of language in real-life contexts. This approach offers a more attractive and active way of learning, and naturally it enhances the learning process. It is particularly beneficial for younger students and those in diaspora communities who lack regular opportunities for daily exposure to Kurdish. When practiced this way, CLT can develop the four essential language skills needed for effective communication in everyday situations. Promoting such methodologies offers an opportunity to develop alternatives to traditional teaching methods. Moreover, having the previous experience might lead to new materials and resources to be prepared in accordance with the necessities of the students along with the designated points.

The main objective of CLT is to cultivate communicative competence, enabling students to use the target language both effectively and fluently in real-world contexts. Instead of focusing solely on form, as in traditional methods, CLT emphasizes meaning and context, encouraging students to engage in dialogues, discussions, and simulations that mimic authentic language use (Littlewood, 1981). The greatest strength of CLT lies in its ability to enhance fluency and practical language skills. By emphasizing real-life communication, this approach helps students build confidence in speaking and using the language in everyday contexts. It is especially beneficial for diaspora communities, where Kurdish is frequently used in social interactions but is not always part of formal education. This focus on practical use makes CLT an effective tool for maintaining the language in such environments. The approach encourages learners to think critically and apply their language knowledge in context, promoting communicative competence and interpersonal skills (Richards & Rodgers, 2001: 154).

The main challenge in executing CLT in Kurdish language instruction is the lack of trained teachers who are proficient in both Kurdish and modern pedagogical techniques. Many teachers in Kurdish-speaking regions and diaspora communities are more familiar with traditional methods, such as the grammar-translation method, and may not have received formal training in communicative methodologies. However, having been educated in different language teaching methods (in education faculties or pedagogical educational courses), the Kurdish teachers might adapt the present foreign language techniques and methods into KuLT.

Additionally, Kurdish dialectal diversity presents some unexpected problems, as students may speak different varieties of Kurdish, requiring teachers to modify their communicative exercises to different dialects. Managing two or three dialects simultaneously can be particularly challenging in bilingual or multilingual educational environments, where the need to balance different language varieties may complicate lesson planning and instructional methods.

However, the application of these modern teaching methods faces various challenges, especially in regions where there is a deficiency of Kurdish language teachers being well-versed in communicative methodologies. Many educators lack the necessary training to effectively employ approaches like CLT and TBL, which limits the widespread adoption of these strategies. Additionally, the absence of standardized curricula across the various Kurdish dialects, including Kurmanji, Sorani, and Zazaki, further complicates efforts to develop cohesive teaching materials that can be applied across different regions. This lack of uniformity makes it difficult to create resources that are both comprehensive and adaptable, resulting in discrepancies in the quality of instruction and learning experiences among students of different educational backgrounds as the education given in Başûr and Rojava is definitely

better than the other two regions with years of Kurdish education given in the past. These challenges underline the need for investment in teacher training and curriculum development to ensure that modern pedagogical approaches can be successfully integrated into Kurdish language education. In spite of these obstacles, integrating common and modern teaching methods into Kurdish language instruction has the potential to transform learning experiences, making them more engaging and effective. Approaches like Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL) can revitalize classrooms by highlighting active participation and practical language use, which are particularly advantageous for learners who might lack regular exposure to Kurdish. The accomplishment of these methods, however, depends greatly on providing adequate support through targeted teacher training programs that familiarize educators with these approaches mentioned. In addition, developing standardized and dedicated teaching resources across different Kurdish dialects would enable the educators with a more cohesive learning experience. With these supports in place, modern pedagogical methods could significantly enhance the quality of Kurdish language education, which would give rise to a greater linguistic proficiency and cultural connection in class environment.

Task-Based Language Learning (TBL)

Task-Based Language Learning (TBL) is a learner-centred approach that emphasizes learning through the completion of meaningful tasks. Task Based Language Teaching (TBLT) is an approach which offers students material which they have to actively engage in the processing of learning to achieve a goal or complete a task (Dorathy & Mahalakshmi, 2016: 1824). In TBL, language learners are presented with tasks—such as writing letters, solving real-world problems, or planning events—that require them to use the language in context. The focus is on the process of completing the task rather than on explicit grammar instruction, allowing learners to develop language skills naturally through practice and engagement (Nunan, 2004: 14). Moreover, Nunan (2004: 4) defines a pedagogical task as “a piece of classroom work that involves learners in comprehending, manipulating, producing, or interacting in the target language while their attention is focused on mobilizing their grammatical knowledge in order to express meaning, and in which the intention is to convey meaning rather than to manipulate form. The task should also have a sense of completeness, being able to stand alone as a communicative act in its own right with a beginning, a middle, and an end”. As is given in the definition, it emphasizes the meaningful, communicative aspect of task-based learning, aligning with its goal of fostering practical language use over repetition of grammar practice in language teaching. Tasks have been widely used as vehicles to elicit language production, interaction, negotiation of meaning, processing of input and focus on form, all of which are believed to foster second language acquisition (Skehan, 1996). One of the key strengths of TBL is its ability to engage learners in practical, context-based language use, making the learning experience more relevant and applicable to real-world situations. As Willis and Willis (2007) highlight, “Task-based learning places the learner in authentic situations, promoting genuine communication and collaboration, which are crucial for effective language acquisition. This approach is especially effective for young Kurdish learners when compared in different ages with provision of TBL activity types. We can claim that the younger the students are, the more motivated they will be.

In Kurdish language education, TBL can be adapted to create tasks centred around Kurdish culture, geography, and traditions. For example, learners could be tasked with writing a letter to a family member about the celebration of Newroz (Kurdish New Year) or planning a cultural event in a Kurdish-speaking village. These tasks not only help learners practice the language but also expand their understanding of Kurdish culture and identity.

Students can do such activities:

1. Storytelling and Creative Writing - Picture Sequencing
2. Real-World Problem Solving - Planning a Trip to near town or a city

3. Information Gap Activities - Find the Differences

The shift from traditional teaching methods towards CLT and TBL reflects a broader trend in language education that prioritizes fluency, cultural relevance, and the ability to adapt to diverse linguistic environments. Task-based learning, on the other hand, engages students in meaningful tasks that simulate real-world situations, allowing them to use the language in context rather than simply memorizing rules (Nunan, 2004: 14).

One of the most significant challenges facing Kurdish language educators is the lack of standardized teaching materials all over the world for students even in Europe or Turkey. (Haig & Matras, 2002, 4) underline the progress and the gap between different dialects in terms of education and lack of materials. The absence of standardized teaching materials exhibits significant challenges for educators, which makes it problematic to have a consistent and cohesive curriculum. Therefore, everyone tries to make a programme for himself, which I believe makes the period better but do not give a long-term solution. This issue results in variations in teaching practices across different regions and dialects. The solution to be found should be the formation of a consistent educational framework for Kurdish language instruction, but it should be flexible to be able to observe and replace sociolinguistics parameters such as, age, gender, domain, planning and so on. Moreover, the restricted formal training which many Kurdish language teachers obtain in modern pedagogical methods further aggravates these challenges. Consequently, the implementation of innovative teaching approaches, such as Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL), is less effective, as educators may struggle to apply these methods without adequate preparation and support. This combination of inconsistent curricula and insufficient training limits the potential impact of these modern teaching strategies.

Conclusion

This article has examined both traditional and modern pedagogical approaches in teaching Kurdish, each with its respective strengths and challenges. Traditional methods, such as the grammar-translation and other ones mentioned, have been influential in building foundational literacy skills, particularly in reading and writing. However, these methods often lack engagement with oral communication and listening skills, which are serious for actual language use. In contrast, modern approaches like Communicative Language Teaching (CLT), Task-Based Learning (TBL) focus on developing fluency and communicative competence, which are essential for learners in both Kurdish-speaking regions and diaspora communities. While modern methods hold immense promise, they face significant challenges, including a lack of trained teachers, insufficient resources, and political barriers that prevent the whole integration of Kurdish into formal educational systems.

Innovative methods are key to addressing these challenges in KuLT. The development of standardized curricula across Kurdish dialects, alongside investments in teacher training and digital learning platforms, will be critical for overcoming the difficulties currently facing Kurdish language learners. Moreover, integrating cultural elements into the curriculum can make learning more meaningful, encouraging a deeper connection between students and their heritage. In the end, by accepting the modern pedagogical approaches, Kurdish language education can move beyond traditional limitations and meet the diverse needs of learners.

The future of Kurdish language education holds massive potential, particularly as technological advancements continue to redesign how languages are taught and learned not only for Kurdish for all of the languages being at the risk of loss. The rise of online learning platforms, mobile apps, and interactive tools offers new opportunities for Kurdish learners. Additionally, the growing global interest in Kurdish studies—run by Kurdish cultural and political visibility—provides a unique opportunity to expand academic programs, research, and resources dedicated to Kurdish language and culture. As more universities and institutions integrate Kurdish language programs into their curricula, there is hope for greater recognition and support for Kurdish language education on a global scale.

To completely realize the potential of Kurdish language education, it is essential that, educators and linguists collaborate to address the present challenges. They should evaluate the formal and informal educational systems and provide the necessary institutional support based on modern teaching approaches for teacher training and curriculum development. At the same time, linguists and academic institutions should work together to create standardized resources that reflect the diverse dialectal landscape of Kurdish. Finally, educators should embrace learner-centred pedagogical models that focus on communicative competence, cultural relevance, and the integration of modern technology. By doing this the change of approaches towards modern ones will enable the teachers make their students learn the language easier and quicker, while the use of traditional ones makes it monotonous and discouraging.

Recommendations

Based on the insights shared in the article, the recommendations for enhancing Kurdish language education could be summarized as follows:

To address the challenges facing Kurdish language education, it is crucial to develop standardized curricula that respect the diversity of Kurdish dialects while ensuring consistency and accessibility. This requires a collaborative effort among educators, linguists, and policymakers. Comprehensive teacher training programs are essential to equip educators with modern pedagogical skills, particularly in approaches such as Communicative Language Teaching (CLT) and Task-Based Learning (TBL). The integration of technological tools, such as e-learning platforms and gamified resources, can significantly enhance learning experiences and accessibility, especially for diaspora communities. Furthermore, embedding cultural elements into curricula will foster a deeper connection between students and their heritage, motivating sustained engagement with the language. By addressing these aspects, Kurdish language education can evolve to meet the diverse needs of learners and ensure the preservation and growth of the language for future generations.

Disclosure Statements

- 1. Declaration of the contribution of the researchers:** This article was solely authored by a single researcher, who was responsible for all aspects of its development. The author independently designed the research, conducted data analysis, and carried out the writing, editing, and supervision of the study. Consequently, the first author's contribution to this work is 100%.
- 2. Conflict of interest:** While preparing this article, none of the authors had any personal, commercial, or institutional affiliations that could create a conflict of interest. Therefore, our study is free from any conflicts of interest.
- 3. Ethics Report:** Ethical approval was not obtained for this research because it is based solely on document analysis. It does not involve any data collection processes involving humans or animals.
- 4. Research Model:** It is a research article based on documentary analysis. This study utilizes content analysis as the primary research method to systematically and objectively examine pedagogical approaches in teaching Kurdish with comparative and contrastive analysis. By identifying patterns, themes, and trends, content analysis enables an evaluation of both traditional grammar-translation methods and modern communicative and task-based methodologies. The method provides insights into the effectiveness, challenges, and opportunities of these teaching approaches while ensuring evidence-based conclusions aligned with the study's objectives.
- 5. Disclosure:** The scope of this research is to raise awareness in teaching Kurdish. As the academic in the fields especially do not focus on Kurdish teaching methods and approaches, a possible literature and corpus might originate late, therefore, such issues create awareness.

TÜRKÇE SÜRÜM

Giriş

Kürt dilinin durumu kendi tarihine bağlıdır. Bir ülke olarak, 16. yüzyılda Osmanlı ve Pers İmparatorlukları arasındaki ilk bölünme dilsel değişimin başlangıcı olarak kabul edilebilir. O zamana kadar coğrafi olarak büyük Mezopotamya yerleşim alanının bir parçasıydı. Kürt topraklarının parçalanması nedeniyle dil ve kültür ayrıldı ve farklı tarihi ve dilsel gelişmelere maruz kaldı. Kürt dilinin dört ana lehçesi böyle oluştu ve bunlar Türkiye, Irak, İran ve Suriye'nin çeşitli bölgelerine yayılmış önemli bir nüfus tarafından konuşulan Kurmanji, Sorani, Zazaki ve Gorani'dir ve ayrıca dünyadaki Kürt diasporası toplulukları arasında yaygındır. Kürtçe, en az beş lehçe grubundan oluşan bir makro dildir: Kuzey Kürtçesi (Kurmanji), Orta Kürtçe (Sorani), Güney Kürtçesi (Kirmashani/Faili/Kalhuri), Zazaki ve Gorani/Hawrami (Sheyholislami, 2015:30).

Coğrafyanın dört bölgeye jeopolitik bölünmesi Kürt dilini etkilemiş ve çeşitlendirmiş, Türkiye, Irak, İran ve Suriye'nin sosyopolitik bağları tarafından şekillendirilen belirgin lehçelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu bölünmeler farklılıklar getirmiş olsa da, dilin temel yapısı ve kültürel özü büyük ölçüde korunarak Kürt halkının ortak mirası ve kimliğini yansıtmıştır. Dil, Kürt kimliğini, kültürel mirasını ve toplumsal geleneklerini dil aracılığıyla nesiller boyunca korumak ve aktarmak için hayati bir araç işlevi görmesi nedeniyle önemli kültürel ve tarihi öneme sahiptir. Sadece günlük iletişimin bir aracı olarak değil, aynı zamanda Kürt halkının hayatını şekillendiren kolektif hafızanın ve geleneklerin bir kaynağı olarak da işlev görür. Ancak, uzun süredir devam eden politik ve sosyoekonomik zorluklar nedeniyle, Kürtçe dil eğitimi genellikle belirli bölgelerde kısıtlanmış veya yasaklanmıştır. Türkiye'de, tarihsel olarak dilin kısıtlanması ve yasaklanması konusunda çeşitli dönemler olmuştur. Ancak 1980 askeri darbesinden sonra anayasa, Türkçenin ülke nüfusunun tamamının konuştuğu bir dil olduğunu vurgulayarak, Türkçe dışındaki dillerde yayın ve yayın yapmayı kesinlikle yasaklamıştır (Kaczorowski, 2016: 54-55).

Mart 1991'deki Kürt ayaklanmasının ardından, Irak Kürdistanı'ndaki eğitim aşaması, Kürtçe dil öğretimi yararına ve video tabanlı ağ sistemi, en modern öğretim yöntemleri gibi yeni pedagojik uygulamalar ve yeni düzenlemeler gibi modern teknolojiyi kullanan modern bir sistemin yararına gelişti (Bayad Jamal Ali vd. 2021:63).

Rubin (2016: 6) çeşitlilik hakkında bizi şu şekilde bilgilendirmektedir:

Kürtler arasında dinsel, dilsel ve aşiretsel çeşitlilik görüyoruz. Kürtlerin çoğu Sünni Müslüman iken, belki de yüzde 15'i Şii'dir. On binlerce Kürt de İslami heterodoks ve İslam öncesi dinlere bağlı. Örneğin Türkiye'de yaklaşık bir milyon Alevi Kürt yaşamaktadır. Bu çeşitlilik zengin bir miras olarak görülebilir, öte yandan bazı sorunlara da yol açabilir.

Elbette, bahsedilen sorun bazı kültürel ve dilsel noktaları içerebilir. Sonuç olarak, aynı millet arasındaki çeşitlilik bile, ayrıntıların göz ardı edilmemesi gereken ve materyallerin planlanmasının önemli bir seviyeye yükseltildiği hassas konulara neden olabilir.

Kürt diasporası toplulukları özellikle Avrupa, Kuzey Amerika ve Orta Doğu ve Kafkasya'daki diğer bölgelerde dünya çapında genişlemeye devam ederken, coğrafya, dini özellikler, yaş ve diğer sosyolingüistik noktalara uygun olarak çeşitli öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış etkili pedagojik yaklaşımların geliştirilmesine yönelik artan bir talep vardır. Dağ ve Stêrk (2023: 115) bu koşulları şu şekilde açıklamaktadır: "Kürt dilinin hem Kürdistan'daki hem de Avrupa'daki Kürt toplulukları arasındaki durumu ve koşulları, özellikle Almanya ve İsveç'e odaklanılarak analiz edilmektedir. "Kürt dilinin korunması ve ilerlemesi birkaç kritik faktörden etkilenmektedir: Kürt halkının vatansız statüsü, dilsel standartlaştırmanın yokluğu, Kürt dilinin Kürt toplumsal ve mekânsal bağlarından izole edilmesi ve Kürt örgütlerinin canlılığını besleme ve sürdürme yönündeki sınırlı bağlılığı".

Çeşitli nedenlerin öne sürülmesi, bize farklı nedenlerin yalnızca eğitimi değil, aynı zamanda diğer koşulları da nasıl etkilediğini açıkça göstermektedir. Ancak, İsviçre, İsveç ve Almanya örneklerinde olduğu gibi çok etkili olduğu bilinen bazı bölgesel örnekler de mevcuttur. Bunlar (2023: 120), ailelerin belirtilen ülkelerde Kürtçe için seçmeli derslere kolayca başvurabileceklerini ve Kürtçe eğitimi

alabileceklerini bildirmektedir. Planlama, kesinlikle, ülkeye, alfabesine, eğitim sistemine ve ülkenin kültürel özelliklerine göre değişebilir. Bu stratejiler, bu toplulukların yer aldığı değişen sosyo-politik bağlamlara esnek ve uyarlanabilir olmalıdır.

Bu toplumlarda dil, nesiller boyunca kültürel devamlılığın korunmasında önemli bir rol oynar, ancak resmi Kürtçe eğitime sınırlı erişim çeşitli zorluklar yaratır. Aslında resmi eğitimin olmaması nedeniyle birçok soruna neden olur. Dil zamanla zayıflar, bu hemen gözlemlenemez ancak yazılı belgelere veya konuşma hızına kıyasla daha uzun sürelerde kesinlikle görülür. Bu nedenle, dilin kullanımı birçok açıdan büyük önem taşır. Böylece, dil sosyalleşmesi için dilsel veya kültürel bağlamlar yaratmak, aile üyelerini belirli dilleri uygulamaya teşvik edebilmesi veya caydırabilmesi ve bunu sonraki nesillere aktarabilmesi anlamında önemlidir (Eroğlu, 2022: 20). Böylece dil aktarımı gerçekleşebilir, aksi takdirde yaygın dil zayıflığı ve ardından kayıp veya değişim süreci yaşanabilir.

Eğitimin amacı yalnızca ders kitabını öğretmek ve öğrencinin anlamasını sağlamak değil; aynı zamanda yenilikçi düşünme, yaratıcı bir öğrenme ortamı ve öz yeterlilik geliştirmektir. Bu nedenle kurumlar, iyi bilgi aktaran yenilikçi iletişim yöntemlerini dahil etmelidir. Yenilikçi öğretim yöntemleri bulmak önemli bir beceridir (D. Kalyani ve K. Rajasekaran, 2018: 23). Aynı durum Kürt öğrenciler için de geçerlidir. Öğretim yöntemlerini yenileme ve bunları genç öğrencilerin dilsel ihtiyaçlarına göre değiştirme gerekliliği, özellikle Kürt kökenli birçok çocuğun iki dilli veya çok dilli ortamlarda büyüdüğü varsayıldığında, giderek önemli hale gelmiştir. Bu bağlamlarda, genellikle ev sahibi ülkelerinin baskın diline hakim olmaya daha fazla önem verirler ve bu da yaşadıkları, etkileşimde buldukları ve büyüdükleri toplumda veya çevrede çok yaygın olan miras dillerinin marjinalleşmesine yol açabilir. Yukarıda belirtilen gerçeklik için, eğitim stratejileri geliştirmenin önemine odaklanılmalı ve bu nedenle planlama çok mantıklı bir şekilde yapılmalıdır. Kürt dilinin öğretiminde farklı dil öğretim yöntem ve yaklaşımlarıyla kullanılan çeşitli pedagojik yaklaşımlar hala derinlemesine araştırmaya ihtiyaç duymaktadır. Geleneksel yöntemlerin, örneğin dilbilgisi-çeviri yaklaşımının Kürt dili eğitiminde tarihsel olarak nasıl başlıca tercih edildiğine dair ayrıntılı bir analiz sağlanacaktır. Buna karşılık, çalışma, umut verici alternatifler olarak seçildiği düşünülen İletişimsel Dil Öğretimi ve Görev Tabanlı Öğrenme ile birlikte daha modern yöntemlerin ortaya çıkışını vurgulayacaktır. Ayrıca, Kürt dili eğitimcilerinin karşılaştığı, sınırlı sayıda öğretim kaynağı, hem Kürtçe konuşulan bölgelerde hem de diasporada uzmanlaşmış öğretmen yetiştirme programlarının kıtlığı ve belirli alanlardaki politik kısıtlamaların etkisi gibi durumlar da değerlendirilecektir. Bu amaçla, makale yöntemleri ve yaklaşımları karşılaştırıp zıtlılaşmayı ve mevcut öğretim uygulamalarının hem başarılarına hem de sınırlılıklarına ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Bu makale, dil bilgisi-çeviri yaklaşımı gibi geleneksel pedagojik yöntemlerin dil öğretimi dönemlerinde temel okuryazarlık ve Kürtçe dilbilgisinin sağlam bir şekilde anlaşılmasını sağlamada önemli bir rol oynamış olsa da, pratik iletişim becerilerinin geliştirilmesi ve dil öğretiminin dört becerisinden eksik kalan etkileşimli öğrenme ortamlarının beslenmesi için yetersiz olduğunu savunmaktadır. Freeman'a (2011: 40) göre okuma ve yazmaya önem verilmekte, konuşma ve dinleme ihmal edilmektedir. Bilindiği üzere kullanıcılardan aldığı en büyük eleştiri budur. Kürtçeye uygulandığında, bu yaklaşım yalnızca okuyup yazabilen ancak konuşamayan veya duyduklarını anlayamayan, bu da onu zayıf bir nokta veya Aşil tendonu durumuna getiren bir öğrenci sınıfına yol açabilir.

Buna karşılık, iletişimsel ve görev tabanlı dil öğretimi de dahil olmak üzere çağdaş yöntemler (ve doğrudan yöntem, sözcüksel yöntem veya topluluk dili öğrenimi gibi diğerleri) özellikle Kürtçeye sürekli maruz kalmanın sınırlı olabileceği diaspora toplulukları içinde dil edinimini iyileştirmek için önemli bir potansiyel sunmaktadır. Bir eşik hafifletme kaldıraç olarak rol oynayabilir. Daha fazla maruz kalma, dil edinimi için daha fazla temas demektir. Ancak sorun, öğrencilerin daha fazla temas ve iletişim kurabilmeleri için dili nasıl açığa çıkaracaklarıdır. Cevap, aktif öğretmen yetiştirme programlarının oluşturulması, müfredatın çeşitli Kürt lehçelerine uyum sağlayacak şekilde standartlaştırılması ve kaynak kıtlığını hafifletmek için teknolojik araçların dahil edilmesi gibi birkaç ciddi zorluğun üstesinden gelmeye dayanan bu modern yaklaşımların verimliliğinde yatmaktadır. Batı'daki diasporik topluluklar,

Kürtçe kullanımının ve yazımının standartlaştırılması ve modernleştirilmesinde muazzam bir rol oynamıştır (Kreyenbroek, 2005). Standardizasyon ve modernizasyon sayesinde, öğretim programları sahip olduğumuz eğitim çitasını yükseltmemize olanak sağlıyor: bu da kullandığımız materyallerde ve öğretme biçimimizde kolayca görülebiliyor: örneğin, video konferans programları (örneğin, zoom, Google Meeting veya Microsoft Teams), öğretmenlerin hazırladığı ppt sunumları ve internet aracılığıyla sağlanan geniş olanaklar çok faydalıdır.

Yaş ve geçmiş eğitim, çeşitli eğitim ve geçmişte okullarda seçmeli ders olarak verilen farklı medya araçlarına ve öğretim araçlarına maruz kalma ile adaptasyonun zor olacağı için dikkate alınmalıdır. Bu zorlukların ele alınmasıyla, Kürtçe dil eğitimi kademeli olarak iyileştirilebilir, yalnızca dilin korunmasını desteklemekle kalmaz, aynı zamanda Kürt topluluklarının küresel ölçekte kültürel ve sosyal canlılığını da artırır. Sanchez (2004: 40) fikirlerini şu şekilde ifade eder: “Küreselleşme ve artan seyahatler, okuma ve yazmaya yönelik daha yavaş, geleneksel odaklanma yerine hızlı, sözlü iletişime vurgu yaparak etkili dil öğrenimine acil ihtiyaç duyulmasına neden olur”. Daha hızlı yöntemlere yönelik bu toplumsal talep, birleşik küresel iletişim ihtiyacımızı yansıtır. Genel ihtiyaçlar, görev tabanlı metodolojilerin benimsenmesiyle örneklendiği gibi, zaman zaman bizi yenilikçi yaklaşımlar aramaya zorlayabilir. Ancak, bazı somut sonuçlar elde etmek için metodolojilerin yönetimi göz ardı edilmemelidir.

Kürt Dili Eğitiminin Tarihsel Bağlamı

Kürt dili eğitiminin tarihi, ev sahibi ülkelerin (özellikle Türkiye, Irak, İran ve Suriye) politik ve sosyal dinamikleri ve genel ve özel politikalarıyla derinden iç içe geçmiştir. Önemli Kürt nüfusunun bulunduğu Türkiye, Irak, İran, Kafkasya ve Suriye gibi ülkelerde, devlet politikaları tarihsel olarak Kürt dili eğitiminin statüsünü ve erişilebilirliğini etkilemiştir. Bu da doğal olarak öğretim yollarında benzerliklere yol açmıştır.

Örneğin Türkiye’de, 20. yüzyılın başlarında Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulmasının ardından Kürt dili okullar ve medya dahil olmak üzere kamusal alanda resmen yasaklandı (Hassanpour, 1992: 132). Durumu şu şekilde aktarıyor:

Cumhuriyetçi Türkiye’nin 1923’te kuruluşundan bu yana uyguladığı politika, "dil kırımı" veya "dilsel soykırım" olarak adlandırılan şeyin tipik bir örneğidir. Gevşek bir şekilde bütünleşmiş Osmanlı devletinin yerini alan Cumhuriyetçi Türkiye, Türk etnik kimliğine dayalı, oldukça merkezi, laik ve Batılılaşmış bir ulus-devlet olarak kuruldu. Merkezileştirme ve Türkleştirme uygulaması, ciddi şekilde bastırılan bir dizi Kürt isyanına (1925, 1927-31, 1930-32 ve 1937-38) yol açtı (bkz. Jwaideh 1960:593-640).

Türkçeyi tek resmi dil olarak önceliklendiren Türk devletinin dilsel homojenleştirmeye (sadece bir resmi dil olması) odaklanması, Kürtçe eğitiminin uzun yıllar boyunca bastırılmasına yol açtı. Son reformlar Kürtçede sınırlı özel eğitime izin vermiş olsa da, dil hala kamu okulu müfredatından tamamen hariç tutuluyor ancak seçmeli olarak ve resmi eğitimde kullanımı oldukça kısıtlı. Kürtçe, gönüllü 10 öğrencinin bulunması koşuluyla seçmeli ders olarak seçilebilir. Ayrıca KİTA tarafından hazırlanan rapor şu şekildedir:

2012 yılından bu yana MEB’e bağlı okullarda Yaşayan Diller ve Lehçeler adı altında seçmeli dersler Adıgece, Abhazca, Kürtçe (Kurmanci ve Zazaca), Lazca, Gürcüce, Adıgece (Latin alfabesiyle), Arnavutça ve Boşnakça’dır (2022: 8). Görüldüğü gibi 12 yıldır eğitim veriliyor ancak somut sonuçları ve etkisi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından değerlendirilip raporlanmıyor.

İran’da Kürtçe hiçbir zaman açıkça yasaklanmamış olsa da, merkezi hükümetin Farsçayı birincil eğitim dili olarak teşvik etme vurgusu Kürtçenin durumunu etkili bir şekilde marjinalleştirmiştir. Medya ve okullarda azınlık dillerinin kullanımına izin veren anayasal korumalara rağmen, pratikte Kürtçe nadiren resmi eğitim sistemlerine dahil edilmiştir (Sheyhollisami, 2012). Benzer şekilde, Suriye’de Kürtçe dil eğitimi ülkede uygulanan politikalar nedeniyle uzun yıllar boyunca bastırılmıştır. Kürtçe eğitimi ancak iç savaşın patlak vermesinden ve özerk Rojava bölgesinin ortaya çıkmasından sonra belirli bölgelerde gelişmeye başlamıştır. Eğitimin sonuçları henüz ortaya çıkmamıştır ve yeni mezun üniversite

öğrencileri gelecek vaat eden sebeplerdir. Ancak, bu ilerleme politik olarak hassas olmaya devam etmektedir. Ancak, sistem değişikliğiyle birlikte, yeni yönetim yeni ve/veya beklenmedik planlarla ortaya çıkabilir.

Irak, özellikle Irak Kürdistanı özerk bölgesinde Kürtçe dil eğitimi için daha elverişli bir ortam sunmaktadır. Kürt özerkliğinin kurulmasından bu yana, Kürt dili ilkokullardan üniversitelere kadar eğitim kurumlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Irak Kürdistanı'nda Kürtçe, Kürtçe müfredat ve ders kitaplarının geliştirilmesi için bölgesel hükümetten resmi destekle birlikte birincil öğretim dilidir (Jalal, 2016). Bu, Arapçanın eğitim sistemlerine hakim olduğu Irak'ın geri kalanıyla keskin bir tezat oluşturmaktadır.

Avrupa'daki diaspora topluluklarında Kürt dili eğitimi benzersiz bir dizi zorlukla karşılaşmaktadır. Almanya, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerdeki birçok Kürt ailesi, toplum tarafından işletilen okullar ve kültürel programlar da dahil olmak üzere gayri resmi eğitim yöntemleri aracılığıyla miras dillerini korumak için çaba göstermektedir. Bu kamu girişimleri, normal eğitim sistemlerinde Kürt dili eğitimi için resmi desteğin olmamasına rağmen genç nesillerin miraslarıyla bağlantı kurmaları için fırsatlar sundukları için dilsel ve kültürel bağların sürdürülmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Ancak, çoğu diaspora eğitim sisteminde resmi Kürt dili programlarının olmaması, Kürt çocuklarının genellikle ana dillerinde sınırlı yeterlilikle büyümeleri anlamına gelir ve ikinci nesil Kürt çocukları sıklıkla ev sahibi ülkelerinin baskın diline öncelik verir (Haig & Matras, 2002: 4). Bununla birlikte, özellikle İsveç'teki diaspora toplulukları, çeşitli girişimler aracılığıyla Kürtçe eğitimini teşvik etmek için önemli adımlar atmıştır. İsveç zorunlu okulundaki öğrenciler için, anadil eğitimi dersine başvurma hakkı, 1977 Anadil Reformu'ndan bu yana Dil Yasası (İsveççe språklag: SFS 2009:600), İsveç Eğitim Yasası (İsveççe skollag: SFS 2010: 800) ve Zorunlu Okul Yönetmeliği (İsveççe skolförordning: SFS 2011:185) kapsamında nispeten sağlam bir şekilde korunmaktadır (Warren, 2019: 112'den alıntı).

İsveç hükümetinin verdiği destek paha biçilemezdi çünkü yazarların akademik olanlardan edebi olanlara kadar çeşitli türdeki çalışmalara odaklanmasını motive eden her türlü dilsel ve kültürel çalışmayı desteklediler. Bu çabalar, yerel okullarda Kürtçe dil eğitiminin bütünleştirilmesini, çevrimiçi öğrenme kaynaklarının geliştirilmesini, miras dil programlarının oluşturulmasını ve Kürtçenin kültürel kurumlarda kullanılmasını içerir. Bu tür girişimler, dili korumada ve diasporadaki Kürt gençleri arasında kültürel kimlik duygusunu teşvik etmede etkili olmuş, onlara farklı dil ortamlarına dalmış olmalarına rağmen dilsel miraslarını sürdürme fırsatı sağlamıştır. Ancak, diasporadaki genel gözlemlere dayalı bilinen bir gerçek olarak, gençler ülkenin baskın dilinin yanı sıra okulda öğretilen ve evde konuşulan diğer dillerle yetiştirilmektedir. Stêrk & Dağ (2023: 121) belirtilen ülkelerdeki genel tutumu şu şekilde ifade etmektedir:

Kürt göçmenlerin yakınlığı Kürt dilinin gelişimi ve ilerlemesi için çok önemlidir. Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç, Avusturya ve İtalya'daki Kürt göçmenler ve Kürt derneklerinin temsilcileriyle yaptığımız araştırmalar ve görüşmeler sırasında Kürt derneklerinin ve göçmenlerin Kürt dilini kullanma ve yeni nesillere aktarma çabalarının çok zayıf olduğunu gördük.

Amaç

Kürtçe dilini öğretmeye yönelik geleneksel ve modern pedagojik yaklaşımları analiz etmek ve karşılaştırmak, bunların güçlü yanlarını, sınırlamalarını ve çeşitli sosyopolitik ve kültürel bağlamlarda uygulanabilirliğini vurgulamak. Makale, lehçe çeşitliliği, kaynak kıtlığı ve eğitilmiş öğretmen eksikliği gibi zorlukları ele alarak Kürtçe dil eğitimi iyileştirmek için etkili stratejileri sınıflandırmayı amaçlamaktadır. Zamanı gelince, küresel olarak Kürt topluluklarının dilsel yeterliliğini geliştirmek ve kültürel mirasını korumak için çözümler önermeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

İçerik analizi, Kürtçe öğretiminde tartışılan pedagojik yaklaşımları incelemek için sistematik ve nesnel bir araç sağladığı için bu makaleyi analiz etmek için ideal bir yöntemdir. İçerik analizini kullanarak, geleneksel ve modern öğretim yöntemlerindeki kalıpları, temaları ve eğilimleri belirleyebilir, bunların etkinliğini değerlendirebilir. Bu yöntem, bulguların kanıtlara dayanmasını ve geleneksel dil bilgisi-çeviri tekniklerini modern, iletişimsel ve görev tabanlı metodolojilerle karşılaştırma makalesinin hedefleriyle uyumlu olmasını sağlarken, dil öğretim yaklaşımlarını çevreleyen karmaşıklıkların daha derinlemesine incelenmesine olanak tanır. Bunu yapabilmek için, geleneksel yöntemleri modern olanlarla karşılaştırmak için içerik analizi yöntemi uygulanmıştır.

Bulgular

Kürtçe dil eğitiminin mevcut durumu, Kürt topluluklarının bulunduğu ülkelerin yasal ve kurumsal çerçevelerinden önemli ölçüde etkilenmektedir ve bu da Kürtçenin resmi eğitim sistemlerine dahil edilmesini kolaylaştırabilir veya engelleyebilir. Kürt Bölgesel Yönetimi'nde (KBY), Kürtçe tüm eğitim seviyelerinde resmi eğitim dili olarak belirlenmiştir. Eğitim hakkında ayrıntılı bilgi, eğitim bakanlığının resmi web sitesinde verilmiştir. Temel ve ikinci eğitim hakkında genel bilgiler çeşitli dillerde ayrıntılı olarak verilmiştir. İlkokul, ortaokul ve lise dahil olmak üzere eğitim kurumları Kürtçe dilinde dersler sunmaktadır ve ayrıca çok çeşitli diğer derslerin öğretiminde de dil olarak kullanılmaktadır. Ancak, Irak Kürdistanı dışında, Orta ve Güney Irak'ta, Arapça eğitim sistemi içinde baskın dil olmaya devam etmektedir ve bu da Kürtçe eğitimi esas olarak önemli Kürt nüfusuna sahip bölgelerle sınırlamaktadır. Sonuç olarak, bu bölgelerde Kürtçe dil eğitimine erişim sınırlıdır ve Kürtçe çalışma fırsatı genellikle yerel toplulukların demografik yapısına bağlıdır. KRG bölgelerinde diller kullanılabilmesine rağmen, lehçeler şehirlerde farklılık göstermektedir, Erbil ve Süleymaniye için Sorani ve Amedî, Dohuk ve Zaho için Bahdîni (Kurmançî) mevcuttur. Bu farklılık, Irak Kürdistanı özerk bölgesi dışında Kürtçe için daha geniş bir dilsel kapsayıcılık elde etmenin zorluklarını vurgulamaktadır.

Türkiye'de, dilin birleştirilmesi cumhuriyetin kuruluşundan sonra değiştiği için, Özfıdan ve diğerleri (2018: 4) tarafından aktarıldığı gibi, "hükümetin ilk icraatlarından biri dil kullanımını standartlaştırmaktı. 1924 yılında, Tevhid-i Tedrisat Kanunu Türk parlamentosunda kabul edildi ve bu kanunla tüm eğitim kurumları Türk Maarif Bakanlığı'na bağlanarak okullar için ulusal bir müfredat oluşturuldu (Yavuz, 1987)". Kürtçe öğretimi 2000'li yılların başından itibaren özel kurumlarda yasal olarak izin verilirken, kamu eğitim sisteminde seçmeli olması yeni bir gelişmedir. Türk hükümetinin Kürtçenin bir öğretim dili olarak kullanılmasına izin verme konusundaki isteksizliği, ulusal birlik konusundaki endişelerden kaynaklanmaktadır. Sonuç olarak, Kürtçe genellikle özel dil kursları, toplum liderliğindeki programlar, Kürt enstitüleri, Kurdi-der ve Eğitim sen gibi çeşitli dernekler ve sendikalar aracılığıyla gayriresmî olarak öğretilmektedir. Devlet okulunda seçmeli dersler haftada 2 saat olarak veriliyor, bu Kürtçeyi öğretmek için yeterli değil ama yine de öğrencilere dilin dilbilimsel yönlerini, özellikle de lehçenin fonolojisini, morfolojisini ve sözdizimini öğretmek için çok önemli. Ayrıca üniversitelerin çeşitli üniversitelerde (Mardin Artuklu, Dicle, Yüzüncü Yıl, Bingöl ve Muş Alparslan üniversiteleri) lisans ve yüksek lisans düzeyinde Kürtçe eğitimi vermesi yaklaşık 12 yıllık bir süreç oldu.

Suriye'de, Amerika Birleşik Devletleri Barış Enstitüsü'nün (Usip) (2009: 4-5) raporuna göre, "Kürt çocuklarının okullarda Kürtçe öğrenmelerine izin verilmiyor ve Kürt öğretmenlerinin sınıf içi eğitimde Kürtçe kullanmaları yasak. Çocukların alternatif yollarla Kürtçe öğrenmeleri de yasak. Dil bilgilerini sürdürebilmek için bazı kişiler gayriresmi ortamlarda Kürtçe öğretme riskini alıyorlar". Ancak Kürt dili, Kürt kontrolündeki bölgelerde ilköğretimden yükseköğretime kadar her düzeyde kendi okullarını kuran ve müfredatları kültürel ve dilsel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış Rojava bölgesinin eğitim sistemlerine entegre edilmiştir. Mahmood'un (2020: 2) bildirdiğine göre:

İlk üç eğitim seviyesinde - ilkokul, hazırlık ve ortaokul - yaklaşık 800.000 öğrenci, bu bölgede yaşayan yaklaşık dört milyonluk bir nüfustan, kuzeydoğu Suriye'de bulunmaktadır. Bunların yaklaşık üçte biri, Suriye'nin diğer bölgelerinden gelen iç göç etmiş Suriyelilerdir. Bölgedeki

coğrafi ve idari yapı, birleşik bir eğitim süreci veya aynı müfredatın olmadığı farklı bölgelere ayrılmıştır: Cezire, Deyr ez-Zor, Rakka kantonları ve Menbiç ve Şahba bölgeleridir (Afrin bölgesi ile Halep şehrinin kuzeyinde Suriye rejiminin kontrolündeki bölgeler arasındaki alan).

Birinci paragrafta belirtildiği gibi, vurgu, orada yaşayan Hıristiyanlar da dahil olmak üzere eğitimle ilgili ayrıntılarda farklılığa neden olan kanton çeşitleriyle ilgilidir. Bu bölgelerde, Kürtçe bir eğitim dili olarak kullanılır ve bu, bölgenin dili tanıtma ve koruma çabalarını yansıtır. Ancak, Suriye'nin hükümet kontrolü altında kalan bölgelerinde, Arapça bireysel eğitim dili olmaya devam eder ve Kürtçe resmi olarak müfredata dahil edilmez, ancak pratikte kullanılır. Bu bölünme, ülke genelinde dil eğitimindeki eşitsizlikleri vurgular ve Kürtçe eğitimi siyasi özerkliğe sahip alanlarla sınırlıdır.

Diaspora topluluklarında, Kürtçe dil derslerinin varolması bölgeler arasında önemli ölçüde farklılık göstermektedir. İsviçre, Almanya ve İsveç gibi bazı ülkelerde Kürtçe azınlık dili olarak tanınmakta ve bu da bazı okullarda seçmeli ders olarak miras dil programlarına Kürtçe dil derslerinin dahil edilmesine olanak tanımaktadır. Bu resmi tanınma, daha geniş eğitim çerçevesi içinde Kürtçe dil eğitimi için fırsatları kolaylaştırmaktadır. Ancak, diaspora bağlarının çoğunda, Kürtçe dil eğitimi genellikle toplum örgütleri, kültür merkezleri veya çevrimiçi platformlar aracılığıyla gayri resmi olarak verilmektedir. Bu tabandan gelen girişimler, daha tutarlı ve yapılandırılmış bir dil öğrenimini sağlayabilecek kurumsal destekten genellikle yoksun olsalar da, genç nesiller arasında dilin korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çoğu diaspora ülkesinde resmi Kürtçe dil eğitiminin olmaması, genç neslin Kürtçe'de yeterliliğini sürdürme becerisi için zorluklar yaratmakta ve diaspora ülkelerinin etkisinden bahsetmeye bile gerek kalmadan dilin standartlaştırılmasını gerektirmektedir.

Tartışma

Kürtçe Dil Öğretimine Geleneksel Yaklaşımlar

Tarihsel olarak, Kürt eğitiminde medrese eğitiminin önemi geleneksel yaklaşımların omurgasını oluşturmaktadır. Ayrıca materyallerin hazırlanmasında da etkisi hala devam etmektedir. Kürt dilinin öğretimi temel olarak dilbilgisi öğretimine dayanmaktadır (Kurt, 2020: 48) ve dolayısıyla bu tercihin, *Hinker* gibi Kürtçe öğretim kitaplarında görülebilen çeviri alıştırmaları ve ezberleme yoluyla dilbilgisi kurallarının ve kelime dağarcığının edinilmesine odaklanan dilbilgisi-çeviri yöntemiyle doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olduğunu görebiliriz. Eğitim materyalleri yazan birçok kişi, doğal olarak Oxford ve Cambridge Üniversiteleri gibi dünya çapındaki üniversiteler tarafından yayınlanan mevcut öğretim yöntemlerinden ve ortak materyallerden (*New Headway*, *Face to Face*, *New English File* vb.) etkilenmiştir. Bu yaklaşım, özellikle Türkiye örneğinde olduğu gibi Kürt dilinin siyasi baskıyla karşı karşıya kaldığı bölgelerde yaygınlaşmıştır. Dahası, eğitimcilerin dilbilgisi ve kelime öğretimiyle birlikte yazılı metinler hazırlamaya odaklanarak dili öğretmek için yeni metodolojiler aramasına olanak sağlamıştır. Öğretmenler sözlü iletişimden ziyade okuma ve yazmayı vurgulayarak, dilin kitaplarda sunulabileceği ve aynı zamanda belge biçiminde korunabileceği daha örtük bir şekilde Kürtçe dil bilgisini aktarmaya devam edebilirler. Vurgulanması gereken ana ve ilk sorun, dili özellikle yazım, dil bilgisi ve kelime bilgisi ile öğretmek olmuştur. Scalbert Yücel, Clémence ve Ray, Marie Le (2006: 14) Rusya veya SSCB'de başlayan özellikle Kürdoloji alanları gibi çeşitli bölgelerde dili korumak için yapılan çalışmalardan bahseder ve eğitimin önemini ve sonuçlarını vurgularlar.

Ancak, pasif öğrenmeye bu odaklanma, öğrencilerin işlevsel iletişim becerileri geliştirmeleri ve daha etkileşimli ve/veya katılımcı dil kullanım biçimlerine katılmaları için fırsatları sıklıkla sınırlamıştır. Bu nedenle, öğretmenler Dilbilgisi-Çeviri yönteminde kullanılanlardan farklı beceri tabanlı etkinliklerle fırsatlar yaratarak öğrenmeyi kolaylaştırmalıdır. İngilizce öğretim kitaplarına eklenen fotokopisi çekilebilir materyallere ve kaynaklara benzer etkinlikler Kürtçeye uygun olarak uyarlanmalı ve oluşturulmalıdır. Bu, öğrencilerin karşılaşabileceği psikolojik engelleri azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yardımcı olacaktır. Birçok öğrenci, hazırlıksız veya belirsiz koşullarda görülen konuşma etkinlikleri sırasında ne söyleyeceğini bilemez veya söyleyemez. Bu tür hazır (belirli bir işleve

göre yapılandırılmış) materyallerin bulunması, öğrencilerin özgüveni için çok faydalıdır ve onları daha kolay konuşmaya teşvik eder. Bu tür etkinlikler, sözlü katılımı daha üretken olmalarını sağlar.

Dil eğitiminin amacı özellikle dört beceride görüldüğünden, dengeli yeterlilik, gerçek yaşam hazırlığı ve kapsamlı iletişim becerilerini sağlamak için öğretimin dağılımı dikkate alınmalıdır. Okuma ve yazma ana odak noktasıdır: konuşma veya dinlemeye çok az veya hiç sistematik dikkat gösterilmez (Richards & Rodgers, 2014: 6). Dil bilgisi-çeviri yönteminin öğrencilerin okuma ve yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmada etkili olmasına rağmen, gerçek yaşam dil kullanımı için çok önemli olan sözlü iletişim ve dinleme anlayışını sıklıkla ihmal ettiği sonucuna varıyoruz.

Bölgesel Kürdistan Hükümeti ve Rojava gibi Kürtçe konuşulan bölgelerde, Kürtçenin okullarda ve üniversitelerde eğitim dili olduğu yerlerde, geleneksel yaklaşımlar Kürtçe okuryazarlık için güçlü bir temel oluşturmayı kolaylaştırmıştır. Ancak, bu yöntemler öğrencilerin genellikle iki dilli veya çok dilli olduğu ve dilde yeterliliklerini sürdürmek için daha etkileşimli ve sürükleyici tekniklere ihtiyaç duyabileceği diaspora bağlamlarında Kürtçe öğretmek için o kadar etkili olmayabilir (Baker, 2006). Ek olarak, ortak ders kitaplarına güvenilmesi ve çeşitli Kürt lehçeleri için özel olarak tasarlanmış kaynakların kıtlığı, öğretim sürecini daha da karmaşık hale getirir. Eğitimciler, genellikle yeterli kurumsal destek veya modern kaynaklara erişim olmadan, kendi öğretim materyallerini geliştirmek zorunda kalırlar. Sendikalar, vakıflar ve dernekler gibi mevcut kurumlar, öğretmek için gerekli kaynakları hazırlamaya odaklanmaz. Bireysel çabalar, öğretim kalitesini yükseltmek için eksik parçaları ve eksiklikleri telafi etmek için yeterli değildir.

Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi

Dilbilgisi-çeviri yöntemi, özellikle Kürtçenin tarihsel olarak marjinalleştirildiği veya tamamen yasaklandığı Türkiye ve İran gibi bölgelerde, Kürtçe dil eğitiminde uzun zamandır yaygın bir yaklaşım olmuştur. Bu yöntem, metin çevirisini, kelime ezberlemesini ve dilbilgisi kurallarına hakim olmayı vurgular. Kemal Badilî'nin "*Türkçe Açıklamalı Kürtçe Dilbilgisi*" veya Nezir Öcek'in gramer kitabı gibi bazı kaynaklar bu kategoriye girmektedir ve bu temel unsurlara odaklanarak bu yaklaşımın yaygın örnekleri olarak hizmet eder. Öğrenciler genellikle Kürtçeyi, Kürtçe ve diğer diller (örneğin Türkçe, Farsça veya Arapça) arasında pasajları çevirerek öğrenirler. Yöntem, cümle yapılarını analiz etmeye ve sözdizimi ve morfoloji kurallarını anlamaya önemli bir vurgu yaparak yazılı dile öncelik verir.

Dört dil becerisi açısından, ana odak yazma ve okuma üzerineydi, ancak konuşma ve dinlemeye çok az dikkat edildi (Richards ve Rodgers, 2007: 6). Dilbilgisi-çeviri yönteminin temel avantajlarından biri, güçlü **okuma ve yazma becerileri** geliştirme yeteneğidir. Kürtçe okuryazarlık edinmesi veya yazılı metinleri anlaması gereken öğrenciler için bu yaklaşım oldukça etkilidir. Öğrencilerin karmaşık dilbilgisi kurallarını incelemelerine ve anlamalarına olanak tanır ve özellikle yazılı yeterliliğin önemli olduğu eğitim bağlamında yazılı materyallerle etkileşime girmelerini kolaylaştırır (Richards ve Rodgers, 2001: 18). Dahası, Kürtçenin birçok bölgede öncelikle sözlü bir dil olduğu göz önüne alındığında, yöntemin resmi yazılı dile odaklanması, okullarda eğitim dili olarak Kürtçenin kullanıldığı Irak Kürdistanı gibi bölgelerde hayati önem taşıyan dilbilgisi ve yazımın standartlaştırılmasına yardımcı olur.

Ancak, dil bilgisi-çeviri yönteminin, özellikle sözlü iletişim ve dinleme becerilerine yaptığı hafif vurgu nedeniyle, çok dikkat çekmemekte ve tercih edilmemektedir. Öğrenciler okuma ve yazmada yeterlilik elde etseler de, gerçek iletişim durumlarında dili etkili bir şekilde pratik etmeyi genellikle sorunlu bulurlar. Yöntem, dil akıcılığında ziyade dil bilgisi doğruluğuna öncelik verme eğilimindedir ve bu da öğrencileri konuşmalara aktif olarak katılmaktan veya konuşulan dili pratik etmekten çok dil bilgisi yapılarını öğrenmeye odaklanmaya yönlendirir. Sonuç olarak, öğrenciler sıklıkla yalnızca sınırlı iletişimsel yeterlilik elde ederler ve bu da günlük etkileşimlerde Kürtçe kullanması gereken diaspora topluluklarındaki kişiler için özel zorluklar yaratır.

Ders Tabanlı Öğretim ve Ders Kitabı Merkezli Yaklaşım

Daha yaygın olan iki yöntem ders tabanlı öğretim ve ders kitabı merkezli yaklaşım olarak bilinir. Dilbilimsel kavramları öğretmek için öğretmen liderliğindeki açıklamalara, ezberlemeye ve tekrarlamaya büyük ölçüde dayanan ve öncelikli olarak dil bilgisi, kelime bilgisi ve çeviri alıştırmalarına

odaklanan ders tabanlı öğretim Kürtçede çok popüler olmuştur. Öğretmenler, öğrencilerin yazılı alıştırmalar veya testler yoluyla ezberlemeleri ve yeniden üretmeleri beklenen kuralları ve örnekleri sunan yapılandırılmış bir yaklaşım benimserler, tıpkı dil bilgisi-çeviri yönteminde olduğu gibi. Geleneksel müfredatın eğitimcisi dersler yoluyla eğitim verir, böylece ders tabanlı öğrenmenin (LBL) temelini oluşturur (Kantar, L. D. ve Sailian, S, 2018: 207). Özellikle kaynakların çok kıt olduğu ve öğretmenlerin yeni materyaller üretmeye başvurmak zorunda kaldığı bir zamanda çok yaygındı. Öğretmen merkezli doğrudan öğretim yaklaşımı, öğrencilerin konuşma ve dinleme pratiği yapma ve dil ile aktif olarak etkileşim kurma şanslarını sınırlar. Sonuç olarak, öğrenciler sağlam bir teorik anlayışa sahip olabilirler ancak bilgilerini konuşma Kürtçesi veya dinleme anlama gibi gerçek yaşam bağlamlarına uygulamada zorluk çekebilirler (Littlewood, 1981).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (2013: 8) yayınladığı 5. sınıf Kürtçe öğretim kitabının içeriği şu şekildedir:

Ünite 1 Alfabe

Ünite 2 Aile

Ünite 3 Sınıf ve Ev

Ünite 4 Beden ve Sağlık

Ünite 5 Mevsimler ve Takvim

Ünite 6 Yiyecek ve İçecek

Ünite 7 Oyunlar ve Hikayeler

Ünite 8 Serbest Etkinlikler

Ünite 9 Trafik ve Seyahat

İçerikten de görülebileceği gibi üniteler temalara ve belirli konulara göre hazırlanmıştır. Bu yüzden konuşma ve dinleme etkinlikleri bu temalara göre geliştirilmeli ve öğrencinin aktif bir katılımı sağlanmalı.

Ders Kitabı Merkezli Yaklaşım

Ders kitabı merkezli yaklaşım söz konusu olduğunda, ders kitabı merkezli yaklaşım, müfredatı ve pedagojiyi yönlendirmek için yapılandırılmış içeriğe güvenerek önceden tasarlanmış ders kitapları aracılığıyla öğretime yoğun bir şekilde odaklanır ve Kürtçe dil öğretimine yönelik ders kitabı merkezli yaklaşım, geleneksel ders kitaplarına derinlemesine dayanır. Bu ders kitapları genellikle dil bilgisi kurallarını, kelime listelerini, okuma pasajlarını ve alıştırmaları içerir ve genellikle öğrenciler için mevcut tek öğrenme materyali olur. Muir (2018: 4) ders kitaplarının kullanımına ilişkin yaklaşımı şu şekilde ifade etmektedir: “Çoğu sınıfta, bu katılım ders kitabından güçlü bir şekilde etkilenir. Sonuçta, konuları tanımlayan ve öğretmenlerin sınıfta güvendiği etkinliklerin çoğunu sağlayan ders kitabıdır. Ancak, ders kitaplarının küresel bir kitleye hitap etmesi gerektiğinden, bu doğal olarak neyin dahil edilebileceğinin sınırlarını sınırlar”. Ders kitaplarının kullanımıyla ilgili olarak, öğretmen kendini kitabı kullanmadığı ancak tam tersinin gerçekleştiği bir durum/senaryo içinde bulabilir ve kitap öğretmenlerin eylemlerini dikte edebilir. Baran Rizgar'ın Kürtçe öğrenme kitabı, hem ders kitabı merkezli yaklaşım hem de ders anlatımına dayalı yaklaşım için çok iyi bir örnektir.

Hem geleneksel hem de modern kaynaklarda, özellikle kitaplarda karşılaşılan yaygın bir sorun, yoğun miktarda dil bilgisinin öğrencilere çok fazla olarak sunulması ve öğrencilerin kendilerini izole hissetmelerine veya bilgiyi anlamlı bulmalarına yol açmasıdır.

Modern Yaklaşımlar ve Etkileri

Son yıllarda, İletişimsel Dil Öğretimi ve Görev Tabanlı Öğrenme gibi modern yaklaşımları dil eğitimine dahil etme konusunda artan bir ilgi vardır. Dilbilgisi Çeviri Yöntemi, Ders Tabanlı Öğretim,

Ders Kitabı Merkezli Yaklaşım, Ses-Dil Yöntemi ve Durumsal Dil Öğretimi hakkındaki memnuniyetsizlik ve eleştirilerden sonra, eğitimciler dil eğitimleri sonuç odaklı ve etkili olmadığından dili öğretmek için bazı yeni ve daha iyi yöntemler bulmaya çalıştılar. Geçmişte olduğu gibi bugün bile (Nunan, 2003: 6), birçok insanın, özellikle sendikalar, vakıflar ve dernekler tarafından yürütülen ve etkileşimli etkinlikler olmadan yalnızca dilbilgisi öğretimi, kelime listeleri ve okuma metinlerine odaklanan kurslardan şikayet ettiği görülmektedir. Uzun yıllar süren dil öğretimi uygulamalarından sonra dil artık soyut dil bilgisi kuralları olarak görülmedi, sosyal bağlamlarda uygulamaları olan bir şey olarak görüldü ve bu nedenle sadece 'dil bilgisi' ile ilgili değil, aynı zamanda işlevler ve kavramlarla da ilgiliydi (Jarvis ve S. Atsilsarat, 2006: 3). Sonuç olarak, geliştirilmiş ve yenilikçi yöntemlere olan ihtiyaç ve talep, öğretim hızını değiştirerek yeni yaklaşımlar getirdi. Bu tür değişiklikler başlangıçta öğretmenlerin tereddüt etmesine neden olabilir, ancak daha sonra sonuçları ve gelişmeleri gözlemleyip tanık olduklarında süreçten memnun kalırlar.

İletişimsel Dil Öğretimi

İletişimsel Dil Öğretimi (CLT), dil öğretiminin hedefleri, öğrencilerin bir dili nasıl öğrendikleri, öğrenmeyi en iyi şekilde kolaylaştıran sınıf içi etkinlik türleri ve sınıftaki öğretmenlerin ve öğrencilerin rolleri hakkında bir dizi ilke olarak anlaşılabilir (Azimova, 2019: 472). CLT, etkileşimli etkinlikler ve dilin gerçek yaşam bağlamlarında kullanımı yoluyla iletişimsel yeterliliğin ilerlemesini vurgular. Bu yaklaşım daha çekici ve aktif bir öğrenme yolu sunar ve doğal olarak öğrenme sürecini geliştirir. Özellikle daha genç öğrenciler ve Kürtçeye günlük olarak düzenli maruz kalma fırsatlarından yoksun olan diaspora topluluklarındaki öğrenciler için faydalıdır. Bu şekilde uygulandığında, CLT günlük durumlarda etkili iletişim için gereken dört temel dil becerisini geliştirebilir. Bu tür metodolojileri teşvik etmek, geleneksel öğretim yöntemlerine alternatifler geliştirme fırsatı sunar. Dahası, önceki deneyime sahip olmak, belirlenen noktalarla birlikte öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanacak yeni materyallere ve kaynaklara yol açabilir.

İletişimsel Dil öğretiminin temel amacı, öğrencilerin hedef dili gerçek dünya bağlamlarında hem etkili hem de akıcı bir şekilde kullanmalarını sağlayarak iletişimsel yeterliliği geliştirmektir. Geleneksel yöntemlerde olduğu gibi yalnızca biçime odaklanmak yerine, CLT anlam ve bağlamı vurgular ve öğrencileri gerçek dil kullanımını taklit eden diyaloglara, tartışmalara ve simülasyonlara katılmaya teşvik eder (Littlewood, 1981). CLT'nin en büyük gücü akıcılığı ve pratik dil becerilerini geliştirme becerisinde yatmaktadır. Bu yaklaşım, gerçek yaşam iletişimini vurgulayarak öğrencilerin günlük bağlamlarda konuşma ve dili kullanma konusunda güven oluşturmalarına yardımcı olur. Kürtçenin sosyal etkileşimlerde sıklıkla kullanıldığı ancak her zaman resmi eğitimin bir parçası olmadığı diaspora toplulukları için özellikle faydalıdır. Pratik kullanıma bu odaklanma, CLT'yi bu tür ortamlarda dili korumak için etkili bir araç haline getirir. Yaklaşım, öğrencileri eleştirel düşünmeye ve dil bilgilerini bağlamda uygulamaya teşvik ederek iletişimsel yeterliliği ve kişilerarası becerileri teşvik eder (Richards & Rodgers, 2001: 154).

Kürtçe dil öğretiminde CLT'yi uygulamada karşılaşılan temel zorluk, hem Kürtçe hem de modern pedagojik tekniklerde yetkin olan eğitimli öğretmenlerin eksikliğidir. Kürtçe konuşan bölgelerdeki ve diaspora topluluklarındaki birçok öğretmen, dil bilgisi-çeviri yaklaşımı gibi geleneksel yöntemlere daha aşinadır ve iletişimsel metodolojilerde resmi eğitim almamış olabilir. Ancak, farklı dil öğretim yöntemlerinde (eğitim fakültelerinde veya pedagojik eğitim derslerinde) eğitim almış olan Kürt öğretmenleri, mevcut yabancı dil tekniklerini ve yöntemlerini Kürtçe dil öğretimine (KuLT) uyarlayabilir.

Ek olarak, Kürtçe lehçe çeşitliliği bazı beklenmedik sorunlar ortaya çıkarır, çünkü öğrenciler Kürtçenin farklı çeşitlerini konuşabilir ve öğretmenlerin iletişimsel alıştırmalarını farklı lehçelere uyarlamasını gerektirir. İki veya üç lehçeyi aynı anda yönetmek, farklı dil çeşitlerini dengeleme ihtiyacının ders planlamasını ve öğretim yöntemlerini karmaşıklaraştırabileceği iki dilli veya çok dilli eğitim ortamlarında özellikle zorlayıcı olabilir.

Ancak, bu modern öğretim yöntemlerinin uygulanması, özellikle iletişim metodolojilerinde iyi bilgi sahibi Kürtçe öğretmenlerinin eksikliğinin olduğu bölgelerde çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Birçok eğitimci, CLT ve TBL gibi yaklaşımları etkili bir şekilde uygulamak için gerekli eğitimden

yoksundur ve bu da bu stratejilerin yaygın olarak benimsenmesini sınırlar. Ek olarak, Kurmanci, Sorani ve Zazaki dahil olmak üzere çeşitli Kürt lehçelerinde standartlaştırılmış müfredatların olmaması, farklı bölgelerde uygulanabilecek tutarlı öğretim materyalleri geliştirme çabalarını daha da zorlaştırmaktadır. Bu tekdüzelik eksikliği, hem kapsamlı hem de uyarlanabilir kaynaklar oluşturmayı zorlaştırmakta ve farklı eğitim geçmişlerine sahip öğrenciler arasında öğretim kalitesi ve öğrenme deneyimlerinde tutarsızlıklara neden olmaktadır: Çünkü Güney ve Batı bölgelerinde verilen eğitim, geçmişte Kürtçe eğitimi verilen diğer iki bölgeden kesinlikle daha iyidir. Bu zorluklar, modern pedagojik yaklaşımların Kürtçe eğitimine başarılı bir şekilde entegre edilebilmesini sağlamak için öğretmen eğitimine ve müfredat geliştirmeye yatırım yapılması ihtiyacını vurgulamaktadır. Bu engellere rağmen, Kürtçe dil eğitimine yaygın ve modern öğretim yöntemlerini entegre etmek, öğrenme deneyimlerini dönüştürme, onları daha ilgi çekici ve etkili hale getirme potansiyeline sahiptir. İletişimsel Dil Öğretimi (CLT) ve Görev Tabanlı Öğrenme (TBL) gibi yaklaşımlar, özellikle Kürtçeye düzenli olarak maruz kalmayan öğrenciler için faydalı olan aktif katılımı ve pratik dil kullanımını vurgulayarak sınıfları canlandırabilir. Bununla birlikte, bu yöntemlerin başarısı, eğitimcileri belirtilen bu yaklaşımlarla tanıştıran hedefli öğretmen eğitim programları aracılığıyla yeterli desteğin sağlanmasına büyük ölçüde bağlıdır. Ayrıca, farklı Kürt lehçelerinde standartlaştırılmış ve özel öğretim kaynakları geliştirmek, eğitimcilere daha tutarlı bir öğrenme deneyimi sağlayacaktır. Bu desteklerin yerinde olmasıyla, modern pedagojik yöntemler Kürtçe dil eğitiminin kalitesini önemli ölçüde artırabilir ve bu da sınıf ortamında daha fazla dilsel yeterlilik ve kültürel bağlantıya yol açabilir.

Görev Tabanlı Dil Öğrenimi (TBL)

Görev Tabanlı Dil Öğrenimi (TBL), anlamlı görevlerin tamamlanması yoluyla öğrenmeyi vurgulayan öğrenci merkezli bir yaklaşımdır. Görev Tabanlı Dil Öğretimi (TBLT), öğrencilere bir hedefe ulaşmak veya bir görevi tamamlamak için aktif olarak işlemeleri gereken materyaller sunan bir yaklaşımdır (Dorathy ve Mahalakshmi, 2016: 1824). TBL'de dil öğrenenlere, mektup yazma, gerçek dünya problemlerini çözme veya etkinlik planlama gibi, dili bağlam içinde kullanmalarını gerektiren görevler sunulur. Odak, açık dil bilgisi talimatı yerine görevi tamamlama sürecidir ve öğrencilerin pratik ve katılım yoluyla dil becerilerini doğal olarak geliştirmelerine olanak tanır (Nunan, 2004: 14). Ayrıca, Nunan (2004: 4) pedagojik görevi “öğrencilerin hedef dili anlama, işleme, üretme veya etkileşimde bulunmalarını içeren, dikkatlerinin anlamı ifade etmek için dil bilgisi bilgilerini harekete geçirmeye odaklandığı ve amacın biçimi işlemek yerine anlamı iletme olduğu bir sınıf çalışması” olarak tanımlar. Görev ayrıca, başlangıcı, ortası ve sonu olan kendi başına bir iletişim eylemi olarak tek başına durabilen bir bütünlük hissine sahip olmalıdır”. Tanımda verildiği gibi, dil öğretiminde dil bilgisi uygulamalarının tekrarlanması yerine pratik dil kullanımını teşvik etme hedefiyle uyumlu olarak, görev tabanlı öğrenmenin anlamlı, iletişimsel yönü vurgulanmaktadır. Görevler, dil üretimi, etkileşim, anlam bütünlüğü, girdinin işlenmesi ve biçime odaklanmayı ortaya çıkarmak için yaygın olarak kullanılan araçlardır ve bunların hepsinin ikinci dil edinimini teşvik ettiği düşünülmektedir (Skehan, 1996). TBL'nin temel güçlü yanlarından biri, öğrencileri pratik, bağlam tabanlı dil kullanımına dahil etme yeteneğidir ve bu da öğrenme deneyimini gerçek dünya durumlarına daha uygun ve uygulanabilir hale getirir. Willis ve Willis'in (2007) vurguladığı gibi, "Görev tabanlı öğrenme, öğrenciyi gerçek durumlara yerleştirir ve etkili dil edinimi için çok önemli olan gerçek iletişimi ve işbirliğini teşvik eder. Bu yaklaşım, farklı yaşlardaki genç Kürt öğrencileri için TBL etkinlik türlerinin sağlanmasıyla karşılaştırıldığında özellikle etkilidir. Öğrenciler ne kadar küçükse o kadar motive olacaklarını iddia edebiliriz.

Kürt dili eğitiminde TBL, Kürt kültürü, coğrafyası ve gelenekleri etrafında merkezlenen görevler oluşturmak için uyarlanabilir. Örneğin, öğrencilere Newroz (Kürt Yeni Yılı) kutlaması hakkında bir aile üyesine mektup yazma veya Kürtçe konuşulan bir köyde kültürel bir etkinlik planlama görevi verilebilir. Bu görevler, öğrencilerin yalnızca dili pratik etmelerine yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda Kürt kültürü ve kimliği hakkındaki anlayışlarını da genişletir.

Öğrenciler şu aktiviteleri yapabilirler:

1. Hikaye anlatımı ve Yaratıcı Yazarlık - Resim Dizileme
2. Gerçek Dünya Problem Çözme - Yakın bir kasabaya veya şehre bir gezi planlama
3. Bilgi Açığı Aktiviteleri - Farkları bulma

Geleneksel öğretim yöntemlerinden CLT ve TBL'ye doğru bu geçiş, akıcılığı, kültürel alaka düzeyini ve çeşitli dil ortamlarına uyum sağlama yeteneğini önceliklendiren dil eğitimindeki daha geniş bir eğilimi yansıtır. Öte yandan görev tabanlı öğrenme, öğrencileri gerçek dünya durumlarını simüle eden anlamlı görevlere dahil ederek, kuralları ezberlemek yerine dili bağlam içinde kullanmalarına olanak tanır (Nunan, 2004: 14).

Kürtçe dil eğitimcilerinin karşı karşıya olduğu en önemli zorluklardan biri, Avrupa veya Türkiye'deki öğrenciler için bile tüm dünyada standartlaştırılmış öğretim materyallerinin olmamasıdır. (Haig & Matras, 2002, 4) eğitim ve materyal eksikliği açısından farklı lehçeler arasındaki ilerlemeyi ve boşluğu vurgular. Standartlaştırılmış öğretim materyallerinin olmaması, eğitimciler için önemli zorluklar ortaya koyar ve bu da tutarlı ve bütünlükli bir müfredatı sahip olmayı sorunlu hale getirir. Bu nedenle, herkes kendisi için bir program yapmaya çalışır, bunun dönemi daha iyi hale getirdiğine inanıyorum ancak uzun vadeli bir çözüm sunmuyor. Bu sorun, farklı bölgeler ve lehçeler arasında öğretim uygulamalarında farklılıklara neden olur. Bulunması gereken çözüm, Kürtçe dil eğitimi için tutarlı bir eğitim çerçevesinin oluşturulmasıdır, ancak yaş, cinsiyet, alan, planlama vb. gibi sosyolinguistik parametreleri gözlemleyebilecek ve değiştirebilecek kadar esnek olmalıdır. Dahası, birçok Kürt dili öğretmeninin modern pedagojik yöntemlerle elde ettiği sınırlı resmi eğitim, bu zorlukları daha da ağırlaştırmaktadır. Sonuç olarak, İletişimsel Dil Öğretimi (CLT) ve Görev Tabanlı Öğrenme (TBL) gibi yenilikçi öğretim yaklaşımlarının uygulanması daha az etkilidir, çünkü eğitimciler yeterli hazırlık ve destek olmadan bu yöntemleri uygulamakta zorlanabilirler. Tutarlı olmayan müfredat ve yetersiz eğitimin bu birleşimi, bu modern öğretim stratejilerinin potansiyel etkisini sınırlar.

Sonuç

Bu makale, Kürtçe öğretiminde hem geleneksel hem de modern pedagojik yaklaşımları, her birinin kendine özgü güçlü ve zor yanları ile birlikte incelemiştir. Dil bilgisi-çeviri ve bahsedilen diğer yaklaşımlar gibi geleneksel yöntemler, özellikle okuma ve yazmada temel okuryazarlık becerilerinin oluşturulmasında etkili olmuştur. Ancak, bu yöntemler genellikle gerçek dil kullanımı için ciddi olan sözlü iletişim ve dinleme becerileriyle etkileşimden yoksundur. Buna karşılık, İletişimsel Dil Öğretimi, Görev Tabanlı Öğrenme gibi modern yaklaşımlar, hem Kürtçe konuşan bölgelerdeki hem de diaspora topluluklarındaki öğrenciler için gerekli olan akıcılık ve iletişimsel yeterliliğin geliştirilmesine odaklanır. Modern yöntemler büyük bir umut sunsa da, eğitilmiş öğretmen eksikliği, yetersiz kaynaklar ve Kürtçenin resmi eğitim sistemlerine bütünüyle entegre edilmesini engelleyen politik engeller gibi önemli zorluklarla karşı karşıyadır.

Kürtçe dil öğretiminde bu zorlukların ele alınmasında yenilikçi yöntemler anahtar rol oynar. Kürtçe lehçeler arasında standartlaştırılmış müfredatların geliştirilmesi, öğretmen eğitimi ve dijital öğrenme platformlarına yapılan yatırımlarla birlikte, Kürtçe öğrenenlerin şu anda karşı karşıya olduğu zorlukların üstesinden gelmek için kritik öneme sahip olacaktır. Dahası, müfredatı kültürel unsurları entegre etmek öğrenmeyi daha anlamlı hale getirebilir ve öğrenciler ile mirasları arasında daha derin bir bağ kurulmasını teşvik edebilir. Sonuç olarak, modern pedagojik yaklaşımları kabul ederek, Kürtçe dil eğitimi geleneksel sınırlamaların ötesine geçebilir ve öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılayabilir.

Kürtçe dil eğitiminin geleceği, özellikle teknolojik gelişmelerin yalnızca Kürtçe için değil, kaybolma riski altındaki tüm diller için dillerin nasıl öğretildiğini ve öğrenildiğini yeniden tasarlamaya devam etmesiyle birlikte muazzam bir potansiyel barındırıyor. Çevrimiçi öğrenme platformlarının, mobil uygulamaların ve etkileşimli araçların yükselişi, Kürtçe öğrenenler için yeni fırsatlar sunmaktadır. Ayrıca, Kürt kültürel ve politik görünürlüğü tarafından yönetilen Kürt çalışmalarına yönelik artan küresel ilgi, Kürt dili ve kültürüne adanmış akademik programları, araştırmaları ve kaynakları genişletmek için eşsiz bir fırsat sunuyor. Daha fazla üniversite ve kurum müfredatlarına Kürt dili

programları entegre edildikçe, küresel ölçekte Kürt dili eğitimi için daha fazla tanınma ve destek umudu var.

Kürtçe dil eğitiminin potansiyelini tam olarak gerçekleştirmek için, eğitimcilerin ve dilbilimcilerin mevcut zorlukları ele almak için iş birliği yapmaları esastır. Resmi ve gayri resmi eğitim sistemlerini değerlendirmeli ve öğretmen eğitimiyle birlikte müfredat geliştirme için modern öğretim yaklaşımlarına dayalı gerekli kurumsal desteği sağlamalıdır. Aynı zamanda, dilbilimciler ve akademik kurumlar Kürtçenin çeşitli lehçe manzarasını yansıtan standartlaştırılmış kaynaklar oluşturmak için birlikte çalışmalıdır. Son olarak, eğitimciler iletişimsel yeterlilik, kültürel alaka ve modern teknolojinin entegrasyonuna odaklanan öğrenci merkezli pedagojik modelleri benimsemelidirler. Bunu yaparak, yaklaşımların monoton ve cesaret kırıcı olan geleneksel yöntemlerden modern olanlara doğru değişmesi, öğretmenlerin öğrencilerinin dili daha kolay ve daha hızlı öğrenmesini sağlayacak.

Öneriler

Makalede paylaşılan görüşlere dayanarak, Kürtçe dil eğitimi geliştirmeye yönelik öneriler şu şekilde özetlenebilir:

Kürtçe dil eğitiminin karşı karşıya olduğu zorlukları ele almak için, tutarlılık ve erişilebilirliği garanti ederken Kürtçe lehçelerinin çeşitliliğine saygı gösteren standartlaştırılmış müfredatlar geliştirmek hayati önem taşımaktadır. Bu, eğitimciler, dilbilimciler ve politika yapımcılar arasında işbirlikçi bir çaba gerektirir. Özellikle İletişimsel Dil Öğretimi ve Görev Tabanlı Öğrenme gibi yaklaşımlarda, eğitimcileri modern pedagojik becerilerle donatmak için kapsamlı öğretmen eğitim programları esastır. E-öğrenme platformları ve oyunlaştırılmış kaynaklar gibi teknolojik araçların entegrasyonu, özellikle diaspora toplulukları için öğrenme deneyimlerini ve erişilebilirliği önemli ölçüde artırabilir. Dahası, müfredata kültürel öğelerin yerleştirilmesi, öğrenciler ve mirasları arasında daha derin bir bağlantı oluşturarak dil ile sürdürülebilir bir etkileşimi motive edecektir. Bu yönere değinerek, Kürtçe dil eğitimi öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak ve gelecek nesiller için dilin korunmasını ve büyümesini sağlamak üzere gelişebilir.

Beyan ve Açıklamalar

- 1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı:** Bu makale, geliştirilmesinin tüm yönlerinden sorumlu olan tek bir araştırmacı tarafından yazılmıştır. Yazar, araştırmayı bağımsız olarak tasarlamış, veri analizini gerçekleştirmiş ve çalışmanın yazımını, düzenlemesini ve denetimini gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak, ilk yazarın bu çalışmaya katkısı %100'dür.
- 2. Çıkar çatışması:** Bu makaleyi hazırlarken, yazarların hiçbir çıkar çatışması yaratabilecek kişisel, ticari veya kurumsal bağlantılara sahip değildi. Bu nedenle, çalışmamız herhangi bir çıkar çatışmasından uzaktır.
- 3. Etik Raporu:** Bu araştırma için etik onay alınmamıştır çünkü yalnızca belge analizi temeline dayanmaktadır. İnsan veya hayvanları içeren herhangi bir veri toplama sürecini içermez.
- 4. Araştırmanın Modeli:** Belgesel analize dayalı bir araştırma makalesidir. Bu çalışma, Kürtçe öğretiminde pedagojik yaklaşımları karşılaştırmalı ve karşılaştırmalı analizle sistematik ve nesnel olarak incelemek için birincil araştırma yöntemi olarak içerik analizini kullanmaktadır. İçerik analizi, kalıpları, temaları ve eğilimleri belirleyerek hem geleneksel dil bilgisi-çeviri yöntemlerinin hem de modern iletişimsel ve görev tabanlı metodolojilerin değerlendirilmesini sağlar. Yöntem, bu öğretim yaklaşımlarının etkinliği, zorlukları ve fırsatları hakkında içgörüler sunarken, çalışmanın hedefleriyle uyumlu kanıta dayalı sonuçları garanti eder.

- 5. Bilgilendirme:** Bu araştırmanın kapsamı, Kürtçe öğretiminde farkındalığı artırmaktır. Özellikle alanlardaki akademisyenler Kürtçe öğretim yöntemlerine ve yaklaşımlarına odaklanmadığından, olası bir literatür ve korpus geç ortaya çıkabilir, bu nedenle bu tür konular farkındalık yaratır.

Referanslar

Azimova, S., (2019). The communicative approach in english language teaching, *Bulletin of Science and Practice*, 5(4), 471-475. <https://doi.org/10.33619/2414-2948/41>

Baker, C. (2006). *Foundations of bilingual education and bilingualism*. Multilingual Matters.

Bayad Jamal Ali, B. J., Ahmed, A. K., & Aziz, A. A. (2021). Educational system: The policy of educational system in Kurdistan Region in public kindergarten. *International Journal of English Literature and Social Sciences*, 6(3), 63–69. <https://doi.org/10.22161/ijels.63.10>

Bilmez, B., Çağatay, İ., & Arslan, S. (2022). *Öğretmenlerin, aktivistlerin ve medyanın gözünden Yaşayan Diller ve Lehçeler seçmeli dersi*. KİTA Publications.

Dağ, W., & Stêrk R., (2023). Li welatên cuda rewşa niha ya zimanê kurdî, *Rêbera Hînkirina Kurdî*, Editors: Davut Yeşilmen, H.H. Deniz, Munever Azizoglu Bazan, Zaradachet Hajo, Leodruck Publishing House.

Dorathy, A., & Mahalakshmi S.N. (2016). Task-Based language teaching - A powerful approach for maximizing learning and teaching in L2 acquisition, *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 6(7), 1822-1832.

Eroğlu, L., (2022). *Exploring the family language policy of the kurdish families*, Unpublished thesis, METU.

Larsen-Freeman, D., & Anderson M., (2011). *Techniques & principles in language teaching*, Third Edition, Oxford University Press.

Hassanpour, A. (1992). *Nationalism and language in Kurdistan, 1918-1985*. Mellen Research University Press.

Haig, G., & Matras, Y., (2002). Kurdish linguistics: A brief overview. *The Kurdish linguistic landscape* STUF - Language Typology and Universals. 55. <https://doi.org/10.1524/stuf.2002.55.1.3>.

Jarvis, H and S. Atsilarat. (2006). Shifting paradigms: from a communicative to a context based approach. *Asian EFL Journal*, https://www.academia.edu/30936977/The_Policy_of_Educational_System_in_Iraqi_Kurdistan

Jwaideh, W., (1960) *The Kurdish nationalist movement: Its origins and development*. Ph.D. dissertation, Syracuse University. Two volumes.

Kaczorowski K. (2016). Kurdish language and multicultural education in Turkey, Jagiellonian University in Krakow (Poland), *Journal of Kurdish Language and Multicultural Education in Turkey - Core*.

Kantar, L. D., & Sailian, S. (2018). The effect of instruction on learning: case-based versus lecture-based. *Teaching and Learning in Nursing*. 13(4), 207-211. <https://doi.org/10.1016/j.teln.2018.05.002>.

Kalyani, D. & Rajasekaran, K., (2018). Innovative teaching and learning, *Journal of Applied and Advanced Research*, 3(1), 23–25. <https://dx.doi.org/10.21839/jaar.2018.v3S1.162>

Kreyenbroek, P. G. (2005). Kurdish written literature. In *Encyclopaedia Iranica*, online. <http://www.iranicaonline.org/articles/kurdishwritten-literature> (accessed November 13, 2024).

Kurt, Ş. (2020). Hilsengandinek li ser pirtûkên rêzimana kurmançî ji aliyê rêbazên hînkirina rêzimanê ve. *Nubihar Akademi*, 4(14), 47-59. <https://doi.org/10.55253/nubihar.877673>

Leezenberg, M. (2016). The Politics and practice of Kurdish language education in rojava. *Middle East Review of International Affairs*, 20(3), 34-47.

Littlewood, W. (1981). *Communicative language teaching: An introduction*. Cambridge University Press.

Mahmoud, R., (2020). *The Educational process in North and East Syria background*, November, IMPACT Civil Society Research and Development, Berlin, Germany.

Muir, C. (2018). *Using learner-centred content in the classroom*, Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press.

Nunan, D. (2003). *Practical English language teaching*. David Nunan (Ed). McGraw Hill.

Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.

Ozfidan B., Burlaw L., M., Aydın H., (2018). The minority languages dilemmas in turkey: A critical approach to an emerging literature, *Journal of Educational Issues*, 4(1), 1-19.

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2007). *Approaches and methods in language teaching*. New Edition, Cambridge University Press.

Rizgar, B. (1996). *Learn kurdish a multi-level course in kurmanji*. Lithosphere Print & Production Network.

Rubin, M. (2016). *Kurdistan rising. Considerations for Kurds, their Neighbors, and the region*. Washington, DC: American Enterprise Institute.

Sanchez A., (2004). The task-based approach in language teaching, *International Journal of English Studies*, 4(1), 2004, 39-71.

SFS (2009). [Swedish Code of Statutes] Språklag [*The Language Act*]. Retrieved from https://www.riksdagen.se/sv/dokumentlagar/dokument/svensk-forfattningssamling/spraklag-2009600_sfs2009-600

SFS (2010). [Swedish Code of Statutes] Skollag [*The Swedish Education Act*]. Retrieved from https://www.riksdagen.se/sv/dokumentlagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs2010-800

SFS (2011) [Swedish Code of Statutes] Skolförordning [*The Ordinance for the Compulsory School*]. Retrieved from <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk:885>

Sheyholislami, J. (2012). *Kurdish identity, discourse, and new media*. Palgrave Macmillan Publishing House.

Sheyholislami, J., (2015). The language varieties of the Kurds, *The Kurds*, Editors Alexander Schahbasi Thomas Schrott, *History - Religion - Language – Politics*, Print Austrian Federal Ministry of the Interior, ISBN 978-3-9503643-6-1

Stockwell, G. (2007). *A Review of technology choice for teaching language skills and areas in the call literature*. ReCALL, 19(2), 105-120.

Scalbert Y. C., and Ray, M. L., (2006). 'Knowledge, ideology and power. Deconstructing Kurdish studies', *European Journal of Turkish Studies*, Thematic Issue N°5, Power, ideology, knowledge deconstructing Kurdish Studies.

Warren A., R., (2019). Constructions of Kurdish in mother tongue instruction in Sweden – defining and redefining linguistic authority, authenticity and legitimacy, *Classroom research and language/languageing*: Report from the ASLA symposium in Karlstad, 12-13 April, 2018. <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1319360>

Willis, D., & Willis, J. (2007). *Doing task-based teaching*. Oxford University Press.

Yavuz, H. (1987). *Kültür üzerine*. Bağlam.